

International Conference of Political Economy

1 - 4 October 2009

Kocaeli & Çanakkale

Özetler / Abstracts

Adam Smith Conference in Turkey

www.asconit.org

1-4 October 2009 Kocaeli Turkey
ICOPEC 2009: Adam Smith Today

Adam Smith: Between Morals and Markets?

Vivienne Brown

The relation between Adam Smith's moral philosophy and economics raises issues that are still of contemporary relevance. In this talk I raise the question whether Smith's writings can help to provide solutions for such issues or whether they are in some sense indicative of problems we face today.

Smith, Ricardo, Marx

Sungur Savran

Adam Smith, genellikle “Görünmez El”in teorisyeni, kapitalizmin ideologu, günümüzde neo-liberalizmin atası olarak düşünülür. Oysa, Smith’in doğurgan düşüncesinin açtığı bir başka damar daha mevcuttur: Klasik ekonomi politiğin bir başka mirasçısı da, Smith’in temsil ettiği düşünülen her şeyin karşıtı olan Marx’tır. Marx’ın Smith’le ve klasik ekonomi politikle ilişkisi kuşkusuz çok karmaşıktır ve temelden bir eleştiri içerir. Ama en azından iki bakımdan Smith Marx’ın da atası olarak ele alınmalıdır.

Birincisi, Smith’in de önde gelen bir mensubu olduğu İskoç Felsefe (veya Sosyoloji) Okulu (Hutcheson, Hume, Ferguson ve diğerleri), Ronald Meek’in yorumuna göre o çağın düşüncesinde materyalist bir damarı temsil eder. Smith kendisi Marx’ı çağırıştıran bir biçimde insanlık tarihinin dört aşamaya (Marksist terimle üretim tarzına) ayrıldığını belirtir. Smith, “ticari toplum” adını verdiği kapitalizmin tanımlayıcı unsurlarını bu tahlilden hareketle yerli yerine oturtmuş, o çağın kapitalizminin sosyo-ekonomik yapısına damga vuran üç sınıfı (kapitalistler, işçi sınıfı, büyük toprak sahipleri) berrak biçimde tanımlamıştır. Klasik ekonomi politiğin ikinci büyük ismi David Ricardo kendi yapıtını Smith’in bu çerçevesi üzerinde inşa etmiş, Marx da kapitalist toplumdaki ana sınıflar bakımından onların izinden yürümüştür. (Elbette, Marx’ın kapitalist üretim tarzı analizinde büyük toprak sahipleri sınıfı, öteki iki büyük sınıf olan kapitalistler ile proleteriyaya göre tâli bir rol oynayacaktır.)

İkincisi, Smith’in değer teorisindeki bütün yalpalamalarına rağmen emek değer teorisinin temellerini atmış olduğu da yadsınamaz. Bu teorisinin mantıksal sonuçlarına götürülmesi sayesinde ki Marx, kapitalizmi daha sonra iktisat bilimine hakim olacak olan neo-klasik teoriye taban tabana zıt bir analize tâbi tutmuş ve kendi teorisinin ayırıcı kavramı artı-değere ulaşmıştır. Değer teorisi alanında Smith’in mirasını Marx’a aktaran, elbette aradaki haklayı oluşturan Ricardo olmuştur.

Kısacası, Smith’in yapıtının bazı boyutları gerçekten daha sonra iktisat teorisine hakim olacak olan standart neoklasik iktisat okulunun temellerini hazırlamış olsa da, bazı çok temel yönleri de bu okulun nemesis’i olan Marx’a giden yolu açmıştır. Bil-dirimizde Smith ile Marx arasındaki bu ilişki, ikisinin arasındaki bağı kuran Ricardo da tabloya katılarak incelenecektir.

Adam Smith, Neo-liberalism ve İktisadi Teori ya da Smith Bugün Yaşıyor Olsaydı

İşaya Üşür

Marx'tan Sonra ve Kapitalizmin Bugünkü Koşullarında A.Smith

Fuat Ercan

Sunuşumuzda A.Smith'in çalışması K.Marx'ın sosyal bilimlere katkısı dolayında ele alınacak. A.Smith'le K.Marx'ın analizleri işbölümü kavramı dolayında ele alınacak ve bu kavramın günümüz kapitalizm açısından ne anlama geldiği irdelenecek.

Is Capitalism or Invisible Hand Alive.

Is capitalism or invisible hand is alive after the Global Economic Crisis? Lessons for Turkey

Guneri Akalin

There is discussion about that the capitalism is doomed just like Socialism. Capitalism i.e. the market economy is an economic organisation and it has an invisible hand as resource allocation mechanism. Capitalism must be questioned for now for past and future.

We have to produce some lessons from these discussions for Economics as Science and its implementation for Turkey after this Global Crisis.

Adam Smith'de Devletin Rolü ve Önemi Üzerine ON THE ROLL AND IMPORTANCE OF STATE IN ADAM SMITH'S THOUGHT SYSTEM

Turan Yay

ÖZET

Devletin temel işlevleri nelerdir? Devlet hangi işlevleri yüklenmeli, hangilerini yüklenmemelidir? Devlet, üzerine aldığı işlevleri nasıl yapmalıdır? Devletin kamu harcamaları, vergileme ve borçlanmaya ilişkin ilkeleri nasıl olmalıdır?

Tebliğde bu sorulardan hareketle Adam Smith'in düşünce sistemi içinde devletin rolü ve işlevi tartışılacak ve *Wealth of Nations* ve *Lectures on Jurisprudence*'in konuya ilişkin bölümleri, çağdaş iktisat ışığında değerlendirilmeye çalışılacaktır.

ABSTRACT

“What are the main functions of state? Which functions must be fulfilled by state, which functions must be not? How should state fulfill these responsibilities? What must be the main principles of the state, related to public expenditures, taxation and debt policies? In this paper, the place of the roll and functions of state in the thought system of Adam Smith will be discussed. In this context, especially the related parts of the *Wealth of Nations* and *Lectures on Jurisprudence* will be focused and evaluated in the light of contemporary economic thought”

Yeni Bir Adam Smith Sorunu mu: Adam Smith'in Ticaret ve Merkantil Uygulamalara Bakışı

Ahmet Arif Eren

Endüstri devriminin “şafak”ında yazan Adam Smith'den bizlere; konusu ve mahiyeti birbirinden farklı iki büyük eser kalmıştır: “Wealth of Nations” ve “Theory of Moral Sentiments”. Theory of Moral Sentiments'da yer alan “sempati” ilkesi ile Wealth of Nations'da yer alan “kişisel çıkar” ilkesi arasındaki gerilim “Adam Smith Sorunu” olarak literatüre girmiş ve “sorun”un varlığı ve yokluğu konusu Adam Smith üzerine yapılan pek çok çalışmanın merkezinde kendisine önemli bir yer bulmuştur/bulmaktadır. Bu çalışmada ise Adam Smith'in merkantilizme ve ticarete bakışının her iki kitabında farklılık gösterip göstermediği ve bunun yeni bir Adam Smith sorununa yol açıp açmadığı savunulacaktır. Smith, Theory of Moral Sentiments isimli kitabında; ticari faaliyet ve tüccar konusu üzerinde çok fazla durmamıştır. Bu konuları ele aldığı sayfalarda/bölgülerde, Smith'in ticari faaliyet ve tüccara ilişkin görüşlerinin çok da olumsuz olmadığı hatta olumlu olduğunu söylemek mümkün görünmektedir. Smith'in tüccara ve ticari faaliyete ilişkin görüşleri “Wealth of Nations” isimli eserinin ağırlıklı olarak 4. Kitabında yer almaktadır. Smith, beş kitaptan oluşan “Wealth of Nations” isimli eserinin 4. Kitabının neredeyse tamamını (Fizyokrasiyi eleştirdiği bölüm hariç) merkantil düşüncenin eleştirisine ayırmıştır. Smith'in merkantilizme yönelik eleştirisinin giderek sertleştiğini de kitabını okurken hissetmek ve hatta görmek mümkün olmaktadır. Bu çalışmada temel olarak Smith'in her iki kitabında, merkantil düşünce ve uygulamalara bakışı ele alınacak ve özellikle kitabını yazdığı atmosferin merkantil uygulamalara ve ticarete yönelik görüşlerinin sertleşmesine sebep olup olmadığı konusu eleştirel bir bağlamda değerlendirilecek ve her iki kitapta ticaret konusuna yaklaşımda var olduğu düşünülen uyumsuzluğun, “Adam Smith Sorunu” ile ilişkisi değerlendirilecektir.

The Origins of Capitalism: Smith vs. Marx.

Harun Ozturkler

There is not a universally accepted definition of capitalism. The framework of capitalism embodies the following institutions and assumptions; private property, freedom of enterprise and choice, self-interest as the dominant motive, competition, reliance upon the price or market system, and a limited role for government. Searching for the origins and end of capitalism implies that we take capitalist system as a stage in a continuous process. From Smith's perspective, capitalism is a mode of production oriented toward sale of goods with the goal of profit making. It is, on the other hand, a historical concept in Marx's analysis. In that sense, it is a step between feudalist and socialist modes of production. The Marxist perspective assumes that every economic system carries within it the dynamics that give birth to the system that immediately follows it. Smith is most commonly regarded as the first and greatest mastermind of free market capitalism. Indeed, his name is frequently associated with the philosophy of laissez-faire capitalism, which disapproves of all government interference in economy and trade beyond what is clearly required to allow the market system to function. Smith sees capitalists as playing a central role in the material betterment of a society, albeit out of selfish motives. Self-interest fundamentally governs all economic behavior. This is not a positive or negative judgment about human nature; it is simply an observation about how society functions. The purpose of this paper is to discuss Smith and Marx's views on the origins, growth, and possible end of capitalism.

Adam Smith ve Çin'de Kapitalist Gelişme

Kurtar Tanyılmaz ve Özgür Narin

Çin son 15-20 yıldır “küreselleşme” tartışmalarında oldukça önemli bir yer işgal etmektedir. Çin ekonomisinin izlediği gelişme yolu ve bunun dünya kapitalizminin seyri açısından taşıdığı önem çeşitli yazarlarca farklı yorumlanmaktadır. Söz konusu yorumlar, Çin'i günümüzde derin bir krizden geçmekte olan kapitalizmin çelişkilerinin ve sorunlarının somutlaştığı bir deneyim olarak görenlerden, Batı kapitalizminin açmazlarına alternatif yepyeni bir iktisadi gelişme modelinin nüvesi olarak görenlere kadar geniş bir yelpazeyi kapsamaktadır. Bu çalışmayla kısa bir süre önce kitabı Türkiye’de de yayımlanan müteveffa Giovanni Arrighi’nin Adam Smith Pekin’de kitabından hareketle Çin’deki kapitalist gelişmeyi kavramaya hizmet edecek bazı noktaları Adam Smith’in bu konudaki tezleri üzerinden sınamak amaçlanmaktadır. Arrighi’nin kitabındaki temel tezlerinden biri, Adam Smith’e atfen piyasa ekonomisi ile kapitalist ekonomi ayrımının günümüzde Çin örneğinde yeniden yeşermekte olduğu, Çin’de adeta “kapitalist olmayan” bir piyasa ekonomisinin yaygınlaşmakta olduğudur. Arrighi’nin (Braudel’den gelen) küçük meta üretimine dayanan piyasa toplumu ile kapitalist ekonomi arasındaki ayrımı tarihselleştirerek bugünkü Çin’in gelişimine uygulaması, sadece Smith’in “tarihsel sosyolojisi”nin yeniden canlandırılması anlamına gelmemektedir. Aynı zamanda piyasa, meta dolaşımı, paradan sermayeye geçiş konusundaki eski tartışmanın, bugünkü kapitalist birikim ve içinden geçtiği sarsıntılı dönem koşullarında yeniden hatırlanmasını gerektirmektedir. Kapitalizmin dünya ölçeğinde içinde geçmekte olduğu bu sarsıntılı dönemde nasıl bir seyir izleyeceğini öngörebilmeye Çin’deki gelişme eğilimlerini kavrayabilmek bu bakımdan can alıcı öneme sahiptir.

Bu çalışmada öncelikle Adam Smith’in toplumsal gelişmeye bakışı, teknolojik gelişme teorisi ve dış ticaret teorisinin temel önermeleri etrafında özetlenecektir. Smith’in bu yöndeki kuramsal perspektifi Marks tarafından eleştirilmiştir. Arrighi ise hem Smith hem de Marks’a farklı bir açıdan bakarak Çin konusunda görüş geliştirmektedir. Bu üç eleştiri ve gözlem noktasının üçünü bir arada değerlendirmek bu bölümün amacıdır. İkinci bölümde ise günümüz Çin ekonomisindeki “Smithyen” büyüme ve gelişme modelinin (Çin’de izlenen serbest ticaret ve buna dayalı yabancı sermayeye açıklık politikası, ileri teknolojiye dayalı mal ihracatı vb.) dünya kapitalizmine içkin eşitsiz ve bileşik gelişme eğilimlerini ortadan kaldırmaya dönük olup olmadığı çeşitli önermeler etrafında ve somut veriler ışığında sınanacak ve son bölümde de yapılan tespitlerden hareketle bazı sonuçlar çıkarılacaktır.

Adam Smith ve Kapitalizm: Giovanni Arrighi'nin Çin Kapitalizmi Üzerine Tezlerinin Marksist Bir Eleştirisi

Ahmet Haşim Köse ve Ahmet Öncü

Ethical and Anthropological Effects of the Adam Smith's Theory of Wealth in Social Teaching of the Roman Popes.

Cezary Andrzej Mizia

Liberalism places an individual in the center of its attention and reflection. It is considered in both economic and political aspects but more over in philosophical, ethical and anthropological aspects. The theory of wealth of Adam Smith influences quality and a manner of relationship of people to each other. An economic system that functions well brings affirmative effects in the form of the economic development. It also defragments and disturbs society's ties of solidarity. The model and its development of wealth of the nations is unfortunately presented in a weak, one-sided point of view and does not consider its ecological and moral-cultural aspects. Social teaching of the of Roman Popes critiques both socialism as well as liberal concept of capitalism. Inspirations towards a model of the corporate society can be found there but those are described in a theoretical level only. The wealth of the individuals doesn't carry an absolute value. It needs to be fulfilled by the rule of the common good and a general right to own goods.

Din Piyasasında Devletin Başarısızlığı: Türkiye Örneği

Murat Çokgezen ve Besim Bülent Bali

Adam Smith iktisat literatüründe genellikle işbölümü ve uzlaşmanın önemi ile devletin ekonomiye müdahale etmemesi gereğine ilişkin görüşleri ile anılır. Smith'in dine devlet müdahalesi ve dinlerarası rekabetin etkilerine ilişkin görüşleri ise daha az dikkat çekmiştir. Ulusların Zenginliği'nde devletin dine müdahalesinin olumsuz etkilerine değinen Smith'in görüşleri yakın zamanda bazı iktisatçıları etkilemiş ve literatürde bu savı test eden birçok çalışma yayınlamıştır.

Kuruluşundan bu yana Türkiye Cumhuriyeti devleti hem din hizmetlerini sağlamakta hem de bu piyasayı regüle etmektedir. Bu çalışmada Türkiye'de devletin din piyasasına müdahalesinin ekonomik ve sosyal sonuçları incelenmiştir. Sonuçlar Smith'in savını desteklemektedir.

Din : Devlet

Yücel Demirer

2001-2002 Döneminde Değişen Sermaye Stratejilerinin Odağında AKP: Sezarizm'den Organik Çözüm

Deniz Yıldırım

Bu bildiri, Türkiye’de 2001-2002 yılları arasında değişen sermaye stratejilerini ve hegemonya projelerinin farklılaşması tartışmalarını Gramsciyen yöntemle göre izleyecek ve 2001 krizinin ardından gelişen süreçte iktidar bloğunda giderek tartışılan ve ara rejim ve teknokrazi adları altında ifade edilen “olağanüstü çözüm” biçimlerinin ardından, seçimin gerçekleştirildiği 3 Kasım 2002 tarihine kadar “olağan çözüm” olarak AKP merkezli hegemonya seçeneğine nasıl ulaşıldığını ele alacaktır.

Bildiride öncelikle 2001 krizi ve ardından yaşanan siyasal-toplumsal gelişmeler, hegemonya ve temsil krizi yaklaşımları dolayımında tartışılacak ve sistemin geleneksel partilerinin temsil yeteneklerini yitirdikleri ortamda, iktidar bloğunu oluşturan egemen sınıf kesimlerinin bu süreçte değişen stratejilerinin ana hatlarıyla belirtilmesinin ardından, mevcut siyasal gelişmelerin ekonomi politik yöntemle değerlendirilmesi çerçevesinde, değişen sınıf siyasetlerinin özellikle 2002 yılında giderek bir organik çözüm olarak AKP’ye evrilmesinin nedenleri ve evreleri tartışılacaktır.

Bu değerlendirme, özellikle kriz döneminde temsil yeteneğini yitirmiş siyasal partilerin 90’lardan bu yana biriken diğer etmenlerle birlikte siyasal sahneden silinmesini, AKP projesinin bağımlı sınıflarla olan ilişki biçiminin anlaşılması açısından önemsendiğinden, kısmen 90’lardan başlayan bir analizle birlikte, 2001-2002 yılları arasındaki değişen stratejileri ve çatışmaları üç evrede incelemeyi hedeflemektedir. Bunun için özellikle, 2001 krizinin ortaya çıktığı süreçten 3 Kasım seçimlerine kadar geçen süredeki gazetelerin arşivleri taranmıştır. Analiz ve tarihsel dönemlendirme, doğrudan bu süreç için yürütülen arşiv taramasına ve “2001 Ekonomik Krizi Sonrasında Bir Hegemonya Projesi Olarak AKP’nin Doğuşu” başlıklı doktora tezimin bulgularına dayanarak yapılmıştır ve bildiri AKP’nin iktidara eriştiği sürecin ekonomi politik perspektiften anlaşılmasına katkı vermeyi amaçlamaktadır.

Dolayısıyla birinci evrede 90’lı yılların kısa bir muhasebesi yapılacaktır; ikinci kısımda 2001 finansal krizinin ardından beliren toplumsal ve siyasal atmosferde iyiden iyiye seslendirilen ara rejim tartışmaları Gramsci’nin olağanüstü çözüm ve Sezarizm tartışmalarıyla çözümlenecek; üçüncü bölümde ise David Harvey’e referansla, gücün kapitalist mantığı ile gücün teritoryal mantığının kesişme noktasında, AKP’nin 11 Eylül 2001 saldırıları sonrasında hem iktidar blokunda hem de ABD’de giderek öne çıkan bir hegemonya projesine dönüşmesinin saikleri, “organik çözüm” başlığı altında tartışılacaktır. Bildiri, hegemonya krizinin ardından krizin olağan yollardan çözüme kavuşturulmasında ve bağımlı sınıfların iktidar blokunun hegemonyasına bağlanmasında AKP’nin rolünü ve sınıfsal işlevini irdeleyerek sona erecektir.

Milletlerin Maddi ve Manevi Zenginliği Düzleminde Yeni Bir Dünya Toplumu

Birsen Gündeşlioğlu ve Saadet Yağmur Kumcu Yıldız

Günümüz toplumunda insanın, tarihsel süreçlerine bakıldığında, maddi ve manevi ihtiyaçlarının karşılanmasına paralel bir gelişim gösterdiği söylenebilir. Adam Smith' in Eserleri'ni güncel yapan nedenlerden biri; bu gelişim ve değişim süreçlerinin toplumun tamamına yayılmasını da içine alan geniş zaman dilimlerine eşlik ediyor olmasıdır. Bu çalışmanın amacı, Adam Smith'in sahip olduğu öngörüden yola çıkarak, var olduğu günden beri çoğalarak bölünen, çeşitli ırklar, milletler ve sınırlarla ayrılmış ülkelerde yaşayan insanlığın, bölünme sırasında edindiği; inanç, adalet ve demokrasi zemininde ekonomik, politik ve tinsel araçlarla yeniden birleşme eğiliminde olduğunu örneklerle tespit etmektir.

Araştırmada ekonomik, politik ve tinsel araçlar kullanıldığını gösteren olaylar ve sonuçları incelenmiş ve analitik bir değerlendirme yapılmaya çalışılmıştır.

Bu çalışma ile ortaya konan durum tespitinin, bulunduğu yerin ve gittiği yönün farkında olan bilinçli topluma, ne kadar süreceği tam olarak bilinmeyen ve yenilerinin de ekleneceği tahmin edilen, toplumsal krizlere meydan okuma cesareti kazandıracığı beklenebilir.

Ticari Toplumun Ahlâk Problemi: Adam Smith, Eşitsizlik ve Modern Devletin Oluşumu

Belgin Büyükbüğa

Adam Smith yaşadığı dönemde yeni bir gelişmekte olan ticari toplumun felsefesini ahlaki, iktisadi ve siyasi boyutları ile birlikte kurma çabasıdır. Ticari toplum kavramına yönelik entelektüel ilgi, çağdaşı İskoç'lu düşünürler gibi Adam Smith'in de İskoçya'da 17. yüzyılın sonlarına doğru daha önce eşi benzeri görülmemiş bir iktisadi refahın artmasına sebep olan piyasa düzeninin ahlakiliği sorunundan ileri gelmektedir. Bu çalışmanın amacı, maddi ilerleme bakımından ticari toplumun tarihi gelişiminin en üst basamağı olarak gören Smith'çi düşüncenin kabul gören yaygın kanaatin aksine onun kusursuz işleyen bir sistem olarak kabul etmediğini göstermektedir. Smith ticari toplumu iktisadi özgürlüklerinden daha çok kendi ifadesi ile bolluk yani ekonomik büyüme yaratması sebebi ile yüceltmektedir. Ticari toplum her ne kadar ürettiği refahla tarihin diğer insan topluluklarına göre üstün olmakla birlikte onlara göre çok daha fazla ahlaki zaafıya sahiptir. Smith'in ahlaksal duygular teorisinde ahlaki yaşamın heyecanda/duyguda ahenk ve mutabakat olarak tanımlayabileceğimiz "sempati" ve davranışlarımıza dışarıdan bir gözlemci gibi yargılayabilme kapasitesinin geliştirilmesi olarak adlandırabileceğimiz "tarafsız gözlemci ilkesi" ile "eşitsizlik" sorununu tatminkâr şekilde çözemediğine dair yargı, bu çalışmanın göstermeye çalışacağı iddia olacaktır. Daha açık bir ifade ile Smith'çi düşüncede ekonomik davranış ile ahlaki davranış arasında uyumlu bir ilişkiden niçin söz edilemeyeceğini tartışmaktadır. Eşitsizlik kavramı ile açacağımız ticari toplumun ahlaki zaafıya sorunu, ne ahlak ne de iktisadi alanda değil, siyaset kurumu ile çözüme kavuşturulabilir. Smith'in siyaset kurumunda bulmayı amaçladığı çözüm, ticari toplumun ahlak problemi olduğunun ispatı niteliğindedir. Zira Smith'in toplum felsefesinde ahlak, iktisat ve siyaset kurumu sıkı bir bağ içindedir. Böylece eşitsizlik sorununu kabul eden Smith'in ticari toplumun sürekli refahını sürdürülebilirliği için devleti gerekli görür. Bir yandan, zenginleri fakirlerden korumak diğer yandan kapitalistlerin hükümeti kendi çıkarları için kullanmasına engel olmak gibi iki yönlü amaç güder. Bu doğrultuda, ticari toplumun devlet müdahalesinin alanındadır ve iktisadi özgürlüklerin değil, iktisadi büyümenin sürdürülebilmesi için gereklidir. Bu sebeple, Smith'in toplum felsefesinin özgürlükçü unsurlarla bezenmiş olmakla birlikte modern toplum ve devletin oluşumuna katkıda bulunan bir düşünür olarak konumlandırılmasının daha yerinde bir tespit olduğu yargısı bu çalışmanın katkısı olarak sunulacaktır.

Adam Smith and Present

Christiana Kličová

Motto: The message of the economists is simple: people must make difficult decisions. We do not live in a paradise and the world does not abound in milk and honey. We must make the decisions of whether we want fresh air or faster cars, roomy houses or spacious parks, whether we want to keep working or have more free time. The economists do not tell us what is better. They only inform us about the inability to have both at once. The economy is simply a study of a choice: it does not say what we should choose, but it helps us to understand the consequences of our choices.

In: Todd G. Buchholz *Živé myšlenky mrtvých ekonomů*. Victoria Publishing, 1989, str. 1.

Adam Smith and Present

At present the name of Adam Smith is often cited; mostly as a name of the economist who laid the foundations of the modern political economy, nevertheless his theory does not include efficient method of how to extricate from the economical crisis and how to fight it the fastest.

The Smith's basic leitmotiv is a belief that every individual goes after just their own interests, but „..... in such behaviour, it is the invisible hand that leads the acting so that it contributes to the ultimate goal that was far from their original aims...“. In other words it means that if a man follows just his own goals the whole society will benefit. But can this statement be applied also on the current global economical crisis? Joan Robinson, John Kenneth Galbraith and, in particular, John Maynard Keynes were persuaded that the elementary market economy, how it saw Adam Smith, is over passed. Nonetheless, the theories by Smith aimed towards the economy of mutually competing smaller or middle-sized companies have been by the liberal economists further developed and elaborated also in current conditions. The contemporary society is based on a free market, private property and the distribution of labour. The function of our global economy is without these attributes unthinkable. Adam Smith discussed these categories into detail in his *An Inquiry into the Nature and Causes of the Wealth of Nations* and therefore we may claim that the legacy of Adam Smith is still living and beneficial.

Marxism, Conspiracy, and 9-11

Paul Zarembka

Marxist theory contends that the state operates in the interest of the dominant economic class. Yet, there is no articulated conceptual distinction within Marxism between acts of the state that are public and open to direct investigation, and those that are concealed, secret, and indeed conspiratorial. While Marxist commentators typically agree on the convenience for the U.S. ruling class of the outcomes of 9-11, many are unwilling to question whether the attacks actually conformed to officially validated accounts. Marx himself was sensitive to the conspiratorial, especially in his riveting yet under-appreciated account of the rise to power of Louis Napoleon in which there clearly emerges a profound distinction between the public and the conspiratorial. This paper discusses from within a Marxist framework three twentieth-century examples of the public/conspiratorial dichotomy of state actions and concludes with a review of evidence that casts doubt on the official version of 9-11.

Adam Smith's Concept of Unproductive Labour and its Importance to Marxist Thought Today, with Special Reference to Finance Capital

Hillel Herschel Ticktin

As is well known Adam Smith argued that activity in service and that from revenue was not productive of value. The usual commentaries on Smith reject this aspect of his argument, while Marx accepted that capital and labour paid from revenue was unproductive. Smith, himself, would have been ambiguous on the question of finance capital itself, since on the one hand it is a service and arguably comes from revenue paid by industrial capital, but on the other he could assimilate finance capital to the role of the merchant or banker of the time facilitating trade. This would be consistent with his ambiguous conception of the labour theory of value.

The concept of unproductive/productive labour is a powerful one giving priority to a particular sector of the economy and downgrading others and examples are given of this point. The concept provides an understanding of the evolution of an economy, in that Smith was describing sectors which were part of an earlier stage, which needed to be eliminated or given less roles, and Marx is doing the same but also arguing that the transformation of the capitalist economy as it evolves towards socialism necessarily shifts towards the non-profit making sectors. In other words, the concept productive/unproductive is particularly clear in the transition periods to industrial capitalism and away from capitalism itself.

The Dark Side of Adam Smith

Michael Perelman

Despite Smith's reputation as a relatively humanistic economist, this paper shows how he went to great lengths to cover up the repressive side of capitalist relationships.

Adam Smith Understanding of Human Conditions in the age of Commercial Society

Doğan Gçmen

History, Normativity, and the Invisible Hand

Jack Weinstein

How does intellectual history provide an argument for normative claims? And, why should we care what Smith thinks? The first question is an articulation of doubts inspired by those, following Hume, who argue that one cannot derive an 'ought' from an 'is.' Smith disagrees, or so I will argue. For Smith, intellectual history, with its emphasis on the normative assumptions of the time, provides a laboratory for moral claims. Because Smith, contra Hume, understands that emotion and reason are intertwined, and because he recognizes that the moral sentiments are, in fact, rational, one can use the dialectical nature of the moral sentiments to look at history and to understand the moral experiments of history normatively. I will argue (building on MacIntyre), that normativity is possible if narrative is persevered.

Smith is useful in this regard because he offers an unapologetically and empirically justified grand narrative. The historical elements of *The Wealth of Nations* are not just "digressions," but a preponderance of evidence for his conclusions. In connection with these assertions, I will argue that the invisible hand itself represents a moment of historical normativity and is thus a connecting point between Smith's "economic" and "moral" works.

From Smithian Sympathy to Hegelian Recognition'

Richard Gunn

My paper examines the view of interaction presented in Smith's 'Theory of Moral Sentiments', and notes parallels between this view and the conception of an ideal speech situation in Habermas's work. On the basis of this examination, and with parallels between Smith and Habermas in mind, the paper discusses (a) Smith's conception of self-consciousness and (b) his relation to the modern natural law tradition. It proposes that Smith's view of interaction breaks with (on the one hand) Cartesian individualism and (on the other hand) strategies of minimalist thinking favoured by natural law. In conclusion, the paper suggests that the line of thought opened by Smith clears a way to notions of recognitions and social relatedness in the work of Hegel and Marx.

Marx' Critique of Adam Smith

Michael R. Kräetke

Adam Smith is at the centre of Marx' Critique of Political Economy. Marx has studied Smith's work several times and he takes issue with the criticism of Adam Smith as expounded by Lauderdale, Malthus, Ricardo and others. Marx discusses Smith together with his predecessors, contemporaries (like Steuart) and takes issue with the later Smithians. One can read Marx critique of Smith (in his various manuscripts from 1843 to 1881) as an effort to find the inner logics of his theory of political economy. Whether Marx did take into account the Theory of Moral Sentiments and other writings by Smith is debatable.

From Smith to the Equilibrium Rate of Profit

William Paul Cockshott

The fundamental structure of a scientific theory may be quite old, to take an example this year is the 150th anniversary of Darwin's greatest work. But though it is 150 years old, Darwin's theory of evolution remains very fertile. Basing themselves on its premises, biologists are able to come up with new non-obvious but testable propositions about the biological world. I would contend that Smith's work on economics, even older than that of Darwin remains in this sense fertile. We can use it to make new predictions about the economy that are both testable and non-obvious. In particular I will show that starting from certain premises of Smith we can derive a formula for the rate of profit that is not at all obvious, but which when tested gives excellent results.

Smith'te Üretken Olan ve Olmayan Emek: Marksist Bir Değerlendirme

Ertuğrul Ahmet Tonak

GÖRÜLMİYEN ADAM SMITH: ÜRETİM SÜRECİNE KARAMSAR BİR BAKIŞ

THE UNSEEN PART OF ADAM SMITH: A PESSIMISTIC VIEW TO LABOUR PROCESS

Onur Metin*

ÖZET

Son yıllarda Adam Smith'in düşünsel mirası ve eserleri üzerine yapılan değerlendirmelerde bir artış yaşanmaktadır. Bu durum Adam Smith'in kapitalist ideolojinin yansıttığının ötesinde bir konumda olduğunun yeniden ve daha güçlü bir şekilde fark edilmesinden kaynaklanmaktadır. Bu çalışma ise düşünürün iki temel eserinin – Ahlaki Duygular Kuramı (1759), Ulusların Zenginliği (1776) – bir bütün olarak üretim süreci hakkında nasıl konumlandığını ortaya koymaya çalışacaktır. Ahlaki Duygular Kuramı'nda ortaya serilmiş olan düşünceler, o dönemin ahlak felsefesi tartışmalarının içinde özgün bir yeri hak etmektedir. Ahlaki Duygular Kuramı; genel olarak tartışmaların çatılandığı bencillik ve özgecilik yaklaşımları arasında, insan doğasına ilişkin kavrayışla benzerlerinden ayrılmaktadır. Ulusların Zenginliği'nde temel alınan insan doğası ön kabulü ise, bir önceki yaklaşımı ile tutarsız hatta zıt bir konumda şekillenir. Bu çalışmanın amacı bu durumun nedenlerini çözmek, bunu yaparken düşünürün üretim sürecine ilişkin ve üretim sürecinin değişen yapısının yarattığı toplumsal sonuçlar üzerine öne sürdüğü yaklaşımını merkeze almak olacaktır. Bu çaba Adam Smith'in eserlerini birbirinden bağımsız ele alma hatasına düşmeden, bütünlemesine bir bakış ile gerçekleştirilecektir. Ahlaki Duygular Kuramı'nın bize sundukları ile ardılı olan Ulusların Zenginliği'ni nasıl değerlendirmek gerekir? İki eser arasındaki ilişki kurulurken dikkat edilmesi gereken nokta; dönüşmekte olan iktisadi ve toplumsal yapının düşünürün eserlerine nasıl yansıdığı, bu durumun üretim süreci üzerinden nasıl algılandığı ve temellendiği olmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Adam Smith, Üretim Süreci, İşbölümü, Ticari Toplum

ABSTRACT

In recent years, there has been an increase in the evaluation conducted on Adam Smith's intellectual heritage and works. This situation arises when it is realized again and more powerfully that Adam Smith's position is far beyond the capitalist ideology. This study will try to show how Smith's two major works, The Theory of Moral Sentiments (1759) and The Wealth of Nations (1776), are situated in labour process as a whole. Ideas which are suggested in The Theory of Moral Sentiments deserve a distinctive place in Moral Philosophy. The Theory of Moral Sentiments is different from its equals with its perception of human nature; especially between the approaches of egoism and altruism where arguments usually divaricates. The presupposition of human nature which is accepted as a basis in The Wealth of Nations is shaped inconsistently, even oppositely to the previous approach. The aim of this study is to find out the reasons of this situation and while doing this; it will center the approach, suggested by the philosopher, which is about division of labour and the social consequences created by the changing structure of labour process. This effort will occur with an integrated perspective on both works, not by taking them separately. The point which should be taken into consideration while associating them should be the study of how the transforming economical and social structure reflect on the philosopher's works, and how this situation is perceived and based in terms of labour process.

Key Words: Adam Smith, Labour Process, Division Of Labour, Commercial Society

Adam Smith'e Göre İşbölümü Kavramı ve Bu Kavramın 18. ve 19. Yüzyılın Temel Düşünürleri Üzerindeki Etkisi

Zeliha Burcu Yılmaz

Adam Smith, işbölümünün verimliliği arttırdığı ve bu yolla ulusların zenginliği üzerinde önemli bir etkisi olduğunu iddia eder. Ona göre ihtiyaçlarını karşılamak için değiş-tokuş yapma insanın temel özelliklerinden biridir ve işbölümü bu özelliğin bir sonucu olarak gelişir. Bu gelişme işte uzmanlaşmayı ve zamandan kazanıp verimliliği arttırmayı sağlar. Smith için toprak mülkiyetine ve tarımsal üretime dayalı bir ekonomik sistemin çözümlenip yerine uzmanlaşma ve makineleşmeyle gelişen ve temelinde işbölümünün yer aldığı serbest piyasa ekonomisi, hem ekonominin hem de pazarın gelişmesine ve bu yolla da uygarlığın ilerlemesine yol açar. Bu durumda işbölümü onun teorisinde önemli bir role sahiptir ve olumsuz yönleri üzerinde çok durmaz. Serbest piyasa ekonomisinin ve kapitalizmin gelişmesiyle birlikte, işbölümüyle ilgili sorunlar ortaya çıkmaya başlamış ve Marx yabancılaşma kavramıyla bu sorunların kavramsallaşmasına önemli bir katkıda bulunmuştur. Smith'in insanın temel bir özelliği olarak gördüğü işbölümünü Marx, insanın özgürleşmesinde ve insani bir yaşamın önünde önemli bir engel olarak görmüştür. Bu bildiride Smith'in işbölümünü ele alışındaki temel nedenleri değerlendirirken olumsuz özelliklerinden bahsetmemesinin ya da onun dikkatini çekmemesinin temel sebepleri yanında kısaca onun değerlendirmelerinin Durkheim, Spencer, Weber ve Marx gibi ardından gelen sosyologlar üzerindeki etkilerini inceleyeceğim. Bu yolla işbölümü kavramının ele alınışında Smith'in göz önünde bulundurduğu ölçütler ve 18. ve 19. yüzyılların diğer düşünürlerinin göz önünde bulundurdıkları arasında bir karşılaştırma yapmayı ve kapitalizmin yeni geliştiği bu yüzyıllarda bahsedilen düşünürlerin insan ve ekonomi üzerindeki değerlendirmelerinin temel noktalarını karşılaştırmayı amaçlıyorum.

Adam Smith'de Zenginlik ve İş Bölümü

Hülya Kesici Çalışkan

18. yüzyılda Sanayi Devrim'inin de yol açtığı hızlı değişim sürecinde yaşayan Adam Smith(1723-1790) bu dönemdeki gelişmelere yönelik yaptığı açıklamalarla birlikte, kapitalist Sistemin kurumsallaştırılmasıyla ilgili olarak öne çıkmış ilk düşünürdür. Smith gerçekte bir ahlak felsefesi profesörüdür. 1759'da ilk kitabı "Ahlaki Duygular Kuramı" (The Theory of Moral Sentiments) nı yazmıştır. İktisat biliminin başlangıcı sayılan "Milletlerin Zenginliği" (An Inquiry into the Nature and Causes of the Wealth of Nation) adlı eserini 1776'da yazmıştır. Bu eser yazıldığı dönemin en önemli eseri olmuştur. Adam Smith'in liberal düşünce sistemi, görünmez elin savunucusuydu. Görünmez el ile savunulan ; bireyler kendi çıkarlarını izlerken, sanki görünmeyen bir el ile idare edilerek, öyle işler yaparlar ki, aynı zamanda bütün toplumun çıkarlarıyla uyumlu işler yapmış olurlar. Bu düşünce iktisat kuramının temeli olmuştur. Smith Ortaçağ değerler sistemine ve merkantilizmin kıymetli madenleri (altın, gümüş) ülkenin zenginlik kaynağı sayan fikirlerine karşıydı. Görünmeyen el ile piyasayı düzenleyen fiyatlar seviyesi kaynakların en verimli şekilde kullanılmasına olanak sağlar. İnsanın doğasın da bulunan bencillikle en az emekle daha çok kaynağa sahip olma hissi kişideki ve toplumlardaki zengin olma isteğini tetiklemektedir.Bu tetikleme gerçekten insandaki çalışma isteğini arttırarak ulusların zenginleşmesini mi sağladığı yoksa küreselleşmeyle birlikte ulusların başına bela mı olduğu tartışılır.

Üretken ve Üretken Olmayan Emek Ayrımı: A. Smith ve K. Marx

DISTINCTION BETWEEN PRODUCTIVE AND UNPRODUCTIVE LABOR: A. SMITH AND K. MARX

Metin Altıok

ÖZET

Bu çalışma, ekonomi politik bağlamında Adam Smith ve Karl Marx'ta üretken ve üretken olmayan emek ayrımının çerçevesini kurmayı amaçlamaktadır. Çünkü küreselleşme sürecinin, günümüz kapitalist sistemini uzun dönemli "derin" krizin içine sürüklemesi ile birlikte yeniden canlanan marksist kriz çözümlerinin, üretken emek ve üretken olmayan emek kategorisinden yola çıkılarak içsel tutarlılığını sağlama girişimleriyle örtüşmektedir. Üretken emek, sermaye için artık değer üreten emektir. Yani sözkonusu olan "genel olarak" üreten emek değil, "sermaye için üretken olan" emek, üretkendir. Bu tanım K. Marx'ın tarihsel bakışını taşır. Marx'a göre; "... En soyut kategoriler, soyut doğalarından ötürü her çağda geçerli olsalar bile, fiilen bir soyutlama olarak ortaya çıkmaları tarihin bir ürünüdür ve ancak bu koşullarda ve bu çerçevede tam anlamıyla geçerlidirler" (Marx, 1978: 259-260). Üretken ve üretken olmayan emek arasındaki bu belirlenim Marx'ın kapitalist üretim tarzına yönelik eleştirisinin en önemli öğelerinden biridir. Bu nedenle Marksist literatürde üretken emek-üretken olmayan emek ayrımı, kapitalist üretim tarzının 1970'li yılların başından itibaren krize girmesiyle birlikte, farklı bağlamlarda tartışıla gelmiştir. K. Marx'ın teorik bütünlüğü, ekonomi politiği Hegel felsefesinden ayırarak kurma çabaları bütün bu tartışmaların arka planını oluşturmaktadır. Bu anlamda belirlenim çizgilerinin çekilmesi politik mücadelede olduğu gibi teorik mücadelede de, Marksizmin vazgeçilmez öğesi olmuştur. Yeni toplumsal kesimlerin (mühendisler, doktorlar, teknisyenler, öğretmenler, öğretim elemanları, araştırmacılar vb.) nesnel olarak işçi sınıfına dahil edilip edilemeyecekleri, dolayısıyla sınıf mücadelesi içinde siyasal konumlarının nasıl belirlenebileceği, üretken emek kavramı dışında kalan ama faaliyetleriyle emeğin üretkenliğini yükselten kesimlerin emeğinin (kapitalist üretim normlarında örgütlenmiş eğitim ve sağlık ve adalet sisteminde istihdam edilen emek, ev içi emek vb.) "dolaylı üretken emek" olarak tanımlanıp tanımlanamayacağı ve bu çerçevede bugünün kapitalist toplumlarında gözlemlenen emek çeşitlerinin üretken emek ve üretken olmayan emek kategorileri altında nasıl sınıflandırılacakları sorunu bu tartışmalar içinde yer bulan temel noktaları oluşturmaktadır.

Çalışmada, öncelikli olarak K. Marx'ın A. Smith'in üretken ve üretken olmayan emek ayrımını ele alış biçimini ve bu ayrıma yönelttiği eleştiriler üzerinde durulacaktır. Burada A. Smith'in üretken emek ve üretken olmayan emek ayrımını ilk kez sistematik olarak kurmaya çalışmış olması ve K. Marx'ın bu çabaya özel bir dikkat gösterdiği göz önüne alındığında, çalışmayı A. Smith'le başlatmak uygun olacaktır. Bunu takiben Marx'ın üretken ve üretken olmayan emek ayrımının özgünlüğünü ve A. Smith ile farklılığı ortaya konulacaktır. Daha sonra marksist üretken ve üretken olmayan emek ayrımının belirleniminin kapitalist sistemin kriz çözümlerini ve politik mücadele açısından önemi tartışılacaktır.

ABSTRACT

This study aims to establish framework of distinction between productive and unproductive labor in Adam Smith and Karl Marx within the context of political economy. First of all, treatment of distinction between productive and unproductive labor by K. Marx and A. Smith and their criticisms that they expressed about this distinction will be discussed in this study. When considered the fact that A. Smith tried to establish distinction between productive and unproductive labor systematically for the first time and K. Marx showed a special attention to this effort, it will be appropriate to start the study with A. Smith. Following that, originality of distinction between productive and unproductive labor made by Marx and its difference from A. Smith will be exhibited. Then, importance of determination of Marxist productive and unproductive labor distinction will be discussed in terms of crisis analyses of capitalist system and political struggle.

Marxist crisis analyses that revived with drag of current capitalist system into a long term “deep” crisis by globalization process overlap with attempts to ensure internal consistency starting out with categories of productive labor and unproductive labor. Productive labor is the labor that produces surplus value for capital. It means that what is in question is not “generally” productive labor but labor that is “productive for capital”. This definition bears historical view of K. Marx. According to Marx, “the most abstract categories, despite their validity in all epochs - precisely because they are abstractions - are equally a product of historical conditions even in the specific form of abstractions, and they retain their full validity only for and within the framework of these conditions” (Marx, 1978: 259-260). This determination between productive and unproductive labor is one of the most important elements of criticism of Marx directed at capitalist mode of production. Therefore, distinction between productive and unproductive labor has been discussed in Marxist literature within different contexts with crisis of capitalist mode of production since the beginning of 1970’s. Theoretical integrity of K. Marx and his attempts to establish political economy by separating it from Hegel philosophy constitute background of all of these discussions. In this sense, drawing determination lines has been an essential component of Marxism in theoretical struggle as in political struggle. Problems of whether new social segments (engineers, doctors, technicians, teachers, academicians, researchers, etc.) can be included in working class objectively, so how their political status can be determined in class struggle, whether labor of segments that are out of concept of productive labor but increase productivity of labor with their activities (labor employed in education, health and justice system, domestic labor, etc., that are not organized at capitalist system norms) can be defined as “indirect productive labor” and how labor types observed in current capitalist societies can be classified under categories of productive and unproductive labor constitute main points that take place in these discussions.

Değerin Kökeni ve Ölçüsü: Adam Smith, David Ricardo ve K. Marx Karşılaştırması

Ismail Şiriner

Adam Smith ve Marx'ta İş Bölümü ve Teknoloji

Özgür Narin

Bu bildiride Adam Smith'in "Ulusların Zenginliği" kitabında emek bölümü (division of labour) ve teknoloji ilişkisi irdelenecek, daha sonra Marks'ın Kapital'inin oluşumu sürecindeki çalışmalarından oluşan metinlerinde (Grundrisse olarak bilinen 1857-58 el yazmaları ile 1861-63 elyazmaları ve Kapital I) emek bölümü ve teknoloji ilişkisi ele alınacaktır. Marks'ın özellikle ayırdığı teknik emek bölümü (gerçekte buna işlerin bölünmesi anlamında iş bölümü denilebilir) ile toplumsal emek bölümünün Adam Smith'deki farklı ele alınışı üzerinde durulacaktır. Bildiri bu ekseninde Mark Blaug'un çarpıcı biçimde sorduğu şu soruyu, geliştirerek yanıtılamaya çalışmaktadır. Blaug'a göre, "sanayi devriminin peygamberi" olarak görülen Smith, 1780'lerde tekstil sanayini kasıp kavuran teknolojik gelişmelerden (Jenny çıkırığı, Compton tezgahı, Arkwright'in suyla işleyen dokuma tezgahı vb.) kitabının kendi zamanındaki en son 1784 baskısında bile bahsetmez. 'Emeği kısaltan ve hızlandıran tüm o makinelerin icadından' bahseder ancak verdiği somut icat örneklerinin tarihleri, Orta Çağlara kadar uzanır. Maden kömürü katılmış demir cevherinden söz eder oysa onun yaşadığı zamanda genel olarak demir cevherine kok kömürü katılmaktadır. Buharlı motoru icad eden James Watt kişisel tanıdığıdır, kömür madenlerinde buharlı motorun ticari uygulaması 1770'lerde başarılı biçimde yaşama geçer, ancak kitapta yer almaz. Yenilikçilerin spekülâtif girişimleri belli belirsiz kitapta yer alır. Hatta Smith, İskoç bankasının "hevesli girişim"lere yönelik kredileri çok fazla serbestleştirmesini kınar. Teknolojik yeniliklere önem verse de bunları da "emek bölümü"ne bağlayan Smith'in odağı buraya kaydırmasının, dönemin koşulları dışında başka bir açıklaması olabilir mi? Emek bölümü ile teknoloji, belirli bir tarihteki aynı toplumsal ilişkinin iki yüzünü oluştururlar: bu iki yüz ya da kutup, üretimin toplumsal ilişkisi ile bu ilişkinin nesnelleşmesi uçlarını temsil eder gibi durmaktadırlar. Smith'de, piyasa, mübadele ve emek bölümünün ağırlığı yani toplumsal ilişki yönü belirgindir. Bu Smith'in ahlaki duygulara yönelik görüşleri nedeniyle de belirleyici durumdadır. Ancak Marks'ın eleştirisi burada aydınlatıcıdır. Bildiri Marks'ın Smith eleştirisini bu temelde irdedeleyecektir.

Adam Smith ve Marx'ta İş Bölümü ve Yeniden Üretim

Melda Öztürk

Kapitalist üretimle birlikte toplumsal işbölümü muazzam ölçüde gelişmiş ve derinlik kazanmıştır. Adam Smith işbölümünü emek süreci bağlamında ele almış ve işbölümünün gelişimini kapitalist gelişme açısından olumlu değerlendirmiştir. Karl Marx ise işbölümüne çok daha geniş bir perspektiften bakmış ve toplumsal işbölümünün farklı yönlerini sergilemiştir. Marx ayrıca işbölümüne eşitlikçi bir toplum inşasında yer vermiş ve kavramı yeni bir sorunsala yerleştirmiştir. Bununla birlikte, cinsler arası işbölümüne dair ipuçlarını ortaya koymakla yetinmiştir.

Bu çalışmada emek gücünün ve toplumun yeniden üretimi çerçevesinde işbölümü kavramı ele alınacak ve eşitlikçi bir toplum tasavvurunda cinsler arası işbölümü tartışılacaktır.

Adam Smith ve Marx'ta Emek Kavramı

Özgür Öztürk

Emek kavramı, Marx'ın Adam Smith'e ve klasik iktisatçılara yönelttiği eleştirilerde merkezi bir konuma sahiptir. Marx, emek ve emek-gücü arasında ayırım koyarak, kapitalist üretimde emek-gücünün kazandığı meta karakterini vurgulamaktadır. Buna karşılık Adam Smith, emek kavramını genellikle ücretli emek kategorisi ile özdeş biçimde kullanmakta ve ücretli emeği doğallaştırmaktadır. Çalışmada, Adam Smith'in ve Smith'i izleyen klasik geleneğin bu konuyu ele alışındaki sınırlılıklar ve Marx'ın getirdiği açılımlar ele alınacaktır.

Revisiting Adam Smith's Theory of the Falling Rate of Profit

Lefteris Tsoulfidis

In this paper we argue that Smith's theory of the rate of profit to fall has been attributed almost entirely to the intensity of competition in the markets of goods and services of the factors of production. This aspect of Adam Smith has been initially posed by Ricardo and subsequently was adopted by the great economists of the past, as well as from the majority of the modern historians of economic thought. In our view Smith's analysis of the falling tendency in the rate of profit is much more complex than what is usually presented in the texts of the history of economic thought and that the intensification of competition is the result of the falling rate of profit rather than its cause and that the fall in the rate of profit is attributed to capitalization of the production process.

Adam Smith ve Karl Marx'ın Emek-Değer Teorilerinin Farkının Altında Yatan Toplum Algısı: İngiltere'de ve Almanya'da Emek Piyasası

Sermin Sarıca

“Emekgücü” kavramı Marx'ın, kendisinin “klasik ekonomi politiğe en büyük katkısı” olarak nitelendirdiği kavramdır. Klasik ekonomi politik, metaların göreceli fiyatlarını belirleyen, içerdikleri emek miktarları olduğunu söyler ve gerek Smith, gerek Ricardo, “katedilen ciddi mesafelere karşın, tutarlı bir değer kuramını formüleştiren, kimi bağlamlarda ücret, kimilerinde ise emeğin ürettiği değer anlamını taşıyan ‘emek değeri’ kavramının doğasında bulunan bulanıklığı çözememiştir”. (Tom Bottomore, Marksist Düşünce Sözlüğü, 2002, s. 192) Smith'in eserinin Almanca'ya çevrildiği yıllarda, Marx'tan daha önce kimi Alman iktisatçıları, örneğin Ludwig Jakob, 1805'te Smith'in “ücreti, transfer edilen emek miktarı ile ilişkilendirmesinin yanlış” olduğunu belirterek, “emeğin değişim değerinin ölçütü emeği karşılığında ne aldığı değil, bu gücün oluşturulmasının kendisine neye mal olduğudur” der. Jakob'a göre, toprak sahibi, dışsal doğanın hakimi iken, fabrika sahibi içsel doğanın, insan doğasının efendisidir” ve kapitalizmin önceki sistemlerden farkı da burada yatar. Arbeitskraft, yani emekgücünün Almanca'daki karşılığı gündelik Almanca'da yerleşik bir kavramdır. Alman işverenler ve işçileri istihdamı işçinin emekgücünün zamanla sınırlı bir biçimde aktarılması olarak algılayan, İngiliz işverenler ve işçileri açısından istihdam, işçinin emeğinin ürünlerde maddeleşmesidir. Almanya'da tekstil üretiminin başlangıç aşamalarında ücretlendirmenin temeli çalışma saatleri oluşturduğu için bir emeğin yerine hastalandığında rahatlıkla arkadaşı bakabilirken, İngiltere'de ücretlendirme emeğin üretimi üzerinden yapılır ve bu türden nöbet değişimlerine izin verilmez. Almanya'da ücretlerin tanımı, maliyetlerin hesaplanması, istihdam hakları, fabrika içi disiplin ve ustabaşılık sistemi İngiltere'dekinden büyük farklılıklar gösterir. Adam Smith'in ve Karl Marx'ın emek-değer teorilerinin altında yatan, büyük ihtimalle toplumlarının algısındaki ve bilinçlerinin yansıması olan dillerindeki bu farklılıktır.

Adam Smith's Concept of Productive and Unproductive Labour: An Interpretation

Roy H. Grieve

This note explores Smith's employment of the concept of 'productive labour', a concept which commentators have frequently found problematic. We suggest that Smith's difficulty in formulating a satisfactory definition of 'productive labour' stems from the fact that he seems to have had in mind - and to have tried to combine - two different (but only independently valid) concepts of productive labour: one (anticipating Marx) in respect of labour whose employment yields surplus value to the capitalist, the other (presaging Sraffa) focusing on labour employed in certain necessary or 'basic' industries within the economy.

A small look into a theory of the origin and use of money, of the profits of stock and of the sources of the general or public revenue of the society by Adam Smith upon contemporary circumstances

Werner Bernatik

ABSTRACT

This article is describing the basic theory of Adam Smith of the origin and use of money. It comes as a necessary aspect of high sophisticated division of labour and become inseparable part of modern economy. As money exists and could be accumulated as goods to be used on the market, it could bring the profit as a reward for postponed consumption. Question is what happens when money becomes to a commodity which is not covered by gold, silver or similar value. Also the amount of money and its use is commented – within the local economy and on the global market. Division of labour and money speeded up the output and opened possibility to make a global market, which – in fact – is still depended on the factors that could not be moved instantly. Goods and labour could not be transferred like money in the modern way when it could be moved in seconds elsewhere. Such situation could help as well as damage the balance of the entrepreneurial environment on the global scale – and much more the local one. Such hazardous experiments could be indicated in these days. The global crisis brought very difficult questions whether distorted relations should be repaired by governmental acts, which will be paid by public money. Also sources of the public revenue of the society by Adam Smith are mentioned in this article – among others heavy tax in Bohemia (today Czech Republic) is named. Such revenue could be used for certain public expenditures. Role of state interest must be considered and controlled to assure the proper use.

What Have We Learned after 250 Years of Inquiry into the Nature and Causes of Growth?

Erinç Yeldan

It had been a long tradition for economists to devise sophisticated models to explain the laws of motion governing economic growth. Yet, in each case the richness and the variety of historical experiences proved such attempts futile and short-circuited at least on one end. At best, economists have devised models that could explain, in retrospect, the nature and causes of growth as a historical reality that had been observed and documented. But still, the profession had not been able to score an agreement on even laying out the main propelling factors that move the economic machine over time and space. What's more, in many analytical modeling attempts, the sources of economic growth (such as productivity gains or technology acquisition) had been taken as an exogenous factor, left virtually unexplained. 'A measure of our ignorance' was the conventional expression to convey the attitudes of the early neoclassical modelers towards technical change. Such models of the mainstream neoclassical approach felt content with simply narrating an episode where the economic structure simply adapts to the forces of an economy already in motion, leaving the question 'why growth' out of economic analysis.

This, of course, is an uneasy anomaly, especially in regards to the fact that the very sources of economics as a professional subject had precisely been initiated to answer the question, 'An Inquiry into the Nature and Causes of the Wealth of Nations' in the hands of Adam Smith as early as 1776 (see Smith, 1981). This 'inquiry' has, in the course of some 250 years, been relegated to a set of unexplained (exogenous) factors with limited success in explaining the causes of growth. This paper attempts to review the past research on the sources of growth and deduce policy lessons from the point of view of developmental and industrialization for the 21st century.

Adam Smith and Determinants of Economic Growth

Ercan Saridoğan ve Mustafa Torun

Economic growth of the nations by reason of determining of national welfare has been most important are of the economics. Classical growth theory is the basic economic growth model for the wealth of nations. Adam Smith as a Classical economist has a great effect on Classical growth theory. Adam Smith stated that population; land, investment and productivity in machinery and labour are the main production factors affecting economic growth. Population growth depends on the supply of food and investment depends on the rate of saving. For that reason population growth and investment were endogenous. On the other hand, quantity of land is fixed and only depends on colonization of new lands but the fertility of land can be improved by technological changes. Smith mainly focused on the division of labour by which productivity can be increased. Smith stressed that international trade improves growth and specialization. Another important thing Smith believed was that the rate of economic growth depends on the rate of investment which needs savings. But the savings was determined by income distribution between capitalists and workers. As long as wages increases the rate of profits decrease. For this reason income distribution is important for the economic growth. On the other hand saving and productive investment lead to capital accumulation over time. In this study we mainly to investigate the thought of Adam Smith on the determinants of economic growth which is main determining factor of the wealth of nations by comparing the modern growth theories on the economic growth. We mainly achieved that the thought of Adam Smith on economic growth has been still affecting the modern theories of economic growth not only technological aspect but also international competitiveness power of the nations.

Adam Smith'den Chicago Okuluna, Siyasal İktisattan İktisat'a Beşeri Sermaye Teorisi; Teorik Kopuş ve Süreklilikler Üzerinden Bir Değerlendirme

Çağatay Edgücan Şahin

“Milletlerin Zenginliği” eserinde Adam Smith'in, işbölümü ile nitelikli ve niteliksiz emek ücretleri arasındaki farkların kaynağına dair yaptığı açıklamalar hem kendi çağı için hem de günümüzde merkezi bir öneme sahiptir. Öyle ki, 18. yy.'da Smith'in eserinde bu konulara dair verdiği örnekler, şaşırılacak derecede bir benzerlikle 20. yy.'da “bilimsel yönetim sistemi”nin öncüsü F. Winslow Taylor'da dahi görülmektedir. Bu çalışmada Smith'in nitelikli ve niteliksiz emek tartışmasından hareketle 20. yy.'da “marjinalist devrimin” de yardımıyla billurlaşarak “beşeri sermaye teorisi” haline dönüşen süreç Smith'in katkıları perspektifinden incelenecektir.

Beşeri sermaye teorisi için Adam Smith, iki yönden önemlidir; işbölümüne ve bu çerçevede uzmanlaşmaya vermiş olduğu önem ve nitelikli emek ile niteliksiz emek arasında yapmaya çalıştığı ayırım. Çalışmada buradan hareketle Smith'in “nitelikli emek” vurgusundan, Chicago Okulunun öncülüğünde teorileştirilen “beşeri sermaye”ye doğru dönüşüm ele alınacaktır. Çalışmanın odağını ise, en genel hatlarıyla, eğitimle arttırılacak olan emek verimliliğine bağlı olarak kısa vadede emek ücretlerinin, uzun vadede de “yaşam boyu kazancın” artacağını öngören beşeri sermaye teorisinin Smith'in çizdiği çerçeve ile süreklilik arz eden ve aynı şekilde Smith'in çerçevesinden kopuş olarak nitelenebilecek temel unsurlarının ortaya konulması oluşturmaktadır.

Bu çerçevede Smith'in yaklaşımından beşeri sermaye teorisine değin süregelen durumlara, içerikleri farklılaşmış olsa da, beşeri sermaye teorisinde hem örgün hem de işbaşı eğitime verilen önem ile “kişisel çıkar” (self interest) yapılan vurgular örnek verilebilir. Öte yandan beşeri sermaye teorisinde emeğin, Smith'in yaptığı ayırımda olduğu gibi nitelikli ya da niteliksiz emek kavramlarıyla kullanımı yerine, sermaye kavramının içinde “beşeri sermaye” formuyla kullanılması önemli bir kopuş noktasıdır. Zira burada üretim sürecinin kilit unsuru olan emeğin kapitalist parametreler içine hapsedilerek dilden soyutlanması söz konusudur. Gerçekten de, Smith'in, kişisel çıkar ve bireysel verimlilikten hareket etmekle birlikte, Chicago Okulu başta olmak üzere beşeri sermaye teorisyenlerinden farkı, toplumdaki gelirlerine göre üç temel sınıfı tanımlamasıdır. Her ne kadar Becker, Mincer, Schultz, v.d. beşeri sermaye teorisyenleri çalışmalarında mutlaka Smith'e referans verseler de, tüm ilişkiyi bireysel düzeyde ele almaları ve bu çerçevede bir dil kurarak sınıf olgusunu görmezden gelmeleri Smith'in yaklaşımından temel bir kopuş olarak değerlendirilebilir. Çalışmada Smith'in mirasından hareketle üretken emek-üretken olmayan emek ve emek ücretleri konuları, beşeri sermaye teorisinin “inşa edildiği” Chicago Okulu'nun emek verimliliği ve emek ücretleri yaklaşımlarıyla karşılıklı bir analize tabi tutularak değerlendirilecektir.

Adam Smith ve David Ricardo'nun İktisadi ve Büyüme Analizleri

Emre Atılğan

Bu çalışmada Smith ve Ricardo'nun iktisadi büyüme analizleri incelenmektedir. Çalışmanın ilk bölümünde iktisadi büyüme konusu çerçevesinde Klasik iktisatçılar arasında iyimser olarak kabul edilen Smith'in analizi değerlendirilmekte ve analizde içsel olarak ele alınan iktisadi büyümenin sürekliliği irdelenmektedir. İkinci bölümde, aynı konu çerçevesinde Klasik iktisatçılar arasında Smith'in aksine kötümser olarak değerlendirilen Ricardo'nun iktisadi büyüme analizi tartışılmakta ve bölüşüm analizinden hareketle Ricardo'ya göre büyümenin hangi koşullarda duracağı incelenip değerlendirilmektedir. Çalışmanın son bölümünde ise Smith ve Ricardo'nun iktisadi büyüme analizleri karşılaştırmalı olarak tartışılmakta ve bu iki iktisatçının farklı sonuçlara ulaşmalarının nedenleri vurgulanmaktadır.

Loss of Adam Smith's Legacy: the Role of Literature Studies in Smith's method

Mehran Rezaei

Adam Smith always describes human action, in "Theory of Moral Sentiments"[TMS] and "Wealth of Nations" [WN], in plural situation through multiple examples. He doesn't trust to deductive generalizations and use in all of description fuzzy adverbs as "Almost always", "almost", "scarce", "scarcely" and so on . Due to this method some expressions have polyvalence (as virtue). Because he considers all of particular situation in which people name something as virtue, sympathy and so on. This method requires some complexities to understand Smith.

We search for especial form of smithian method in his earlier studies about human action. The lectures "On Rhetoric and Belles Lettres" [ORBL] provided a method to describe human action which has the seminal elements of smith method in next works. The method developed in this lectures, emphasizes clearly on certain individualistic description. Smith's favorite method of description, that is particular indirect method, describes human characters by seeing people in particular situation and consider his reaction to this circumstance. Such description shows specialty of action which must to see distinctively. Such description which could be describing suitably human action in literature is followed by smith in other works. As he says: "In the great chess-board of human society, every single piece has a principle of motion of its own "(TMS, part.5, sec.2, ch.2, 17). He thinks that such maxim is contrary to man of system who wants to govern all phenomena under a single rule. Smith obviously applies this method in TMS and WN. His part to modern economics could be considered from the path which comes from ORBL to WN. We will search for Smith's method in description from ORBL as Situationalist and pluralistic method, then testing it in some part of TMS and WN. We think that such method, which has especial relation to literature, shows Smith part to humanities legacy contrary to next stream of economics.

The Issue of Trust in Developing Countries: was Adam Smith wrong?

Albert Schram

In general, in developing countries, unfortunately, markets do not perform well. Hernando de Soto (2000) has pointed out the “hard” conditions such as the absence of property rights and the high cost of obtaining operating permits. Amartya Sen (1999) citing Adam Smith’s Theory of Moral Sentiments has emphasized the “soft” conditions connected to behavioural and institutional obstacles, in particular the role of trust for a functioning market economy. Regarding this latter issue, the direction of the causality is hard to determine. Do functioning markets develop trust, or does higher trust level cause stronger development of market institutions? First, we carried out a classical trust experiment (Berg, Dickhaut, McCabe 1995) in Costa Rica, comparing trust level and experienced market operators and inexperienced operators, i.e. economics undergraduates. Indeed, relatively low trust levels were found among the students, but experience market operators exhibited high trust levels. There are implications for educational policy in business education. A possible extension of this work is to measure trust levels among inexperienced market operators in developing and developed economies before and after market training. Secondly, we undertook an analysis of a series of trust experiments in developing countries. From this literature evidence emerges functioning markets create trust, and not the other way around. We suggest therefore policy should be focussed on creating “hard” conditions for market development, rather than attempting to influence trust levels. Results from economic experiments therefore show Adam Smith and Amartya Sen seem to have confused cause and effect.

David Hume and Adam Smith: stadial theory and modern economic development

William Henderson

The paper will review the relationship between Hume and Smith with respect to stadial story telling and stadial development and at the influence of “Of the Populousness of Ancient Nations” on Smith. The paper will ask “what became of stadial theory” and will review development ideas of the late 20th century against 18th century stadial theory as refined by Smith.

Adam Smith Felsefesi ve Gelişmekte Olan Ülkeler İncelemesi

Mehmet Sedat Uğur

II. Dünya Savaşı sonrası bağımsızlığına kavuşan yeni devletlerin ekonomik yönetimi acil bir sorun olarak ortaya çıktığında ve Neo-klasik gelenek bu acil gereksinmeyi karşılamada yeterli başarıyı sağlayamayınca, bu ülkelerin sorunları literatürde yoğun olarak tartışılmaya başlanmıştır. Rosenstein-Rodan'ın 1943'de yayınladığı makalesinde yer alan ve firmanın karar sürecinin diğer firmalara bağlı olduğu ve ekonomideki her sektörün dengeli kalkınması gerektiği fikrini içeren "büyük-itiş" kuramı, Lewis'in 1944'de zengin ve fakir ülkeler arasında kişi başına gelir farklarındaki açığı kapatmaya yönelik hızlı bir iktisadi kalkınma programı amacını içeren çalışmaları, daha sonraki yıllarda Mandelbaum'un çalışmaları, Nurkse'nin fakir ülkelerin "kısır-döngü" kuramı nedeniyle fakir kaldıklarını belirttiği kuramı ve Rostow'un toplumların ekonomik kalkınma süreçlerinde geçtiği aşamaları gösteren "iktisadi gelişmenin aşamaları" kuramı gibi çalışmalar 'ülkelerin kalkınması' konusuna ilginin yoğunlaştığını göstermiştir. Özellikle bu yılları izleyen yıllarda bazı ülkeler sanayileşmiş, bazıları ise başlarda olumlu büyüme rakamları tuttursalar da daha sonraları, özellikle 1970'ler sonrası ekonomik bunalım içerisine girmiş ve hatta yaşadıkları krizlerle kalkınma iktisadının çöküşünü gerçekleştirmişlerdir. Bazı iktisatçılar, neden bazı ülkelerin gelişmişlik düzeylerine ulaştığı halde bazılarının yerinde kaldığı sorunsalı üzerinde durmuşlardır. Sorunun yanıtı bağlamında Adam Smith'in, her şeyden önce, 'ticaret ve işbölümü ne kadar fazla serbest olursa ve rekabet mevcut ise halk o ölçüde fazla fayda sağlayacağı' öngördüğü ve milletlerin zenginliği için ekonomik özgürlüğü şart koştuğu bilinmektedir. Yani, günümüz koşullarına uyarlandığı zaman devletin piyasa mekanizmasına karışmamasını, verimsiz harcamalara yönelmemesini, yalnız minimal devlet anlayışını yansıtmamasını istemekteydi. Tabii bu noktada kalkınmacı görüş, böyle bir 'tek iktisat' görüşünü reddetmekte, yani gelişmekte olan ülkelerin özgül ekonomik özellik nedeniyle ileri sanayi ülkelerinden ayrı tutulması gerektiğini savunmaktaydı. Ancak kalkınmacı iktisadın çöküşü ve neoliberal politikaların ön plana çıkması, ne var ki bu görüşün de rafa kaldırılmasını sağlamıştır.

Aslında Adam Smith çağını oldukça iyimser anlatmıştır. Kendisi, Ahlaki Düşünceler Kuramı'nda 'Bu dünyanın böyle can havliyle çalışmasının ve bu telaşının, bu koşuşturmanın amacı ne?' diye sormuş ve cevabını da Ulusların Zenginliği'nde vermiştir: 'Zenginlik, ihtişam, şan, şeref için bunca kirliliğe sebep olan ancak sıradan insanın refahıyla kendini haklı çıkarabilir.' Sonuç olarak Adam Smith, insanı refahının reçetesini Ulusların Zenginliği'yle ortaya koymuştu, bu çalışmanın amacı da günümüz koşullarının, O'nun çağının koşullarına ne derece uygun olduğuna ve Adam Smith'in ülkeler arası refah farklılıkları konusundaki felsefesine göz atmak ve bu felsefenin gelişmekte olan ülkelere uyarlanabilirliğini incelemektir.

Doğa Yasalarından Tocqueville alışan Hakları

Burak Gürbüz

Çalışma, sanayi öncesi iktisadi düşünce tarihinde doğa yasalarının nasıl insan haklarına evrildiğini anlatıyor. Sanayi ncesi ve sanayi devriminde toplumsal sınıflar arası ilişkilerdeki bağımlılığı, özgürlüğü, hakları incelemek çalışmanın ana konusu olacaktır. Doğa yasaları, insan hakları, özgürlük gibi siyasi tanımların zaman içinde evrilip yeni manalar kazanması, ilgili dönemin üretim yapılarındaki değişiklikleri yansıması bağlamında önem kazanmaktadır. Çalışma bu evrimleri çalışanlar gözüyle, Tocqueville, Quesnay, vs. okumaları üzerinden anlatmayı amaçlamaktadır.

Klasik Liberalizme Kıyasla Neoliberalizmin Özgüllüğü ve Anlamı

Bülent Hoca

Bu bildiride genel olarak neoliberalizmin klasik liberalizmin devamı olmadığı, yeni özellikler içerdiği tezi savunulacaktır. Öncelikle bunun yöntemle ilgili boyutu ve yeni bir olgu olarak neoliberalizmin özgüllüğünün önemi üzerinde durulacaktır.

Neoliberalizmin klasik liberalizmin devamı olduğu tezi yaygın olmakla birlikte aslında bu şekilde algılanmayı neoliberallerin kendisi istemektedir. Neoliberalizmin kurucuları daha baştan, bireysel hakları, Adam Smith'le özdeşleşmiş olan "bırakınız yapınlar" özgürlüğünü ve refahı savunduklarını iddia etmişlerdir.

Bildiride, neoliberalizmin kendi söylemiyle çelişki içinde olduğuna işaret edilecek ve bu söylemin ötesine geçilerek neoliberalizme özgül karakterini veren tarihsel bağlam üzerinde durulacaktır. Neoliberalizmin hâkim hale geldiği tarihsel bağlamın belirleyici ve özgül niteliği yarım asırdan fazla bir süre sosyalizmi yaşamış bir emperyalist-kapitalist dünyanın krize girmiş olmasıdır.

Dolayısıyla bildiride sosyalizmin kapitalist dünyadaki etkileri üzerinde durulacak, bunlar sosyal devlet ve bağımsızlık başlıkları altında gruplandıktan sonra neoliberalizm, bu etkiler karşısında mevcut dengeleri sarsmaya ve değiştirmeye dönük saldırgan bir ekonomi politik akımı olarak (yeniden) anlamlandırılmaya çalışılacaktır.

Adam Smith'den Neoliberalizme Serbest Ticaret Söylemi

Emine Tahsin

Bu çalışma Adam Smith'in liberal görüşlerinin neoliberaler tarafından bir süreklilik olarak ele alınmasını eleştirerek yola çıkıyor. Adam Smith'in Ulusların Zenginliği adlı çalışmasına bakıldığında dış ticaret ve ticaret anlaşmalarına ilişkin geliştirdiği açılımlar günümüzde neoliberal ticaret teorileri ile tamamı ile örtüşmemektedir. Neoliberalizm açısından dikkate alınmayan bir diğer nokta ise Adam Smith'in uluslararası ticaret yaklaşımı ile o dönemin İngiltere'sinin koşullarıdır. Bırakınız yapsınlar bırakınız geçsinler ilkelerinden yola çıkarak serbest ticaret söylemini veri alan neoliberalizm gerçekte nasıl bir ticaret sistemi savunmaktadır? Adam Smith'in uluslararası ticari sisteme bakışı ne idi?

Bu çalışmada özellikle Ulusların Zenginliği Cilt 2 Kitap IV 'te ifade edildiği şekli ile Adam Smith'in uluslararası ticarete yaklaşımı özetlenerek bunun neoliberalizm ile çelişip çelişmediğine yanıtlar verilecektir. Neoliberalizmin serbest ticaret söylemi ile Adam Smith'in serbest ticaret yaklaşımı karşılaştırılarak ortaklaşan/ farklılaşan noktalar tanımlanacaktır.

Buna ek olarak Adam Smith'in Methuen ticaret anlaşmasını dikkate alarak yaptığı değerlendirmeleri tanımlayarak günümüzde neoliberal ticaret söyleminin bir başka ayağını oluşturan uluslararası ticaret anlaşmalarının içeriği ele alınacaktır. Adam Smith o dönemde ticaret anlaşmalarını nasıl değerlendirmiştir? Günümüzde uluslararası ticaret anlaşmalarının sahip olduğu içerik gerçekte serbestleşme, bırakınız yapsınlar bırakınız geçsinler ilkeleri ile ne kadar uyumludur? Bu soruya vereceğimiz yanıtlardan yola çıkarak uluslararasılaşma, serbest ticaret söylemlerinin neoliberaler açısından ne anlam ifade ettiği tanımlanmaya çalışılacaktır.

Klasik Politik İktisattan Günümüze Büyük Toprak Sahipliği ve Toprak Rantı

Nevzat Evrim Önal

Klasik politik iktisadın en temel sorunsallarından birini kapitalistleşme sürecinin ilk aşamasında büyük toprak sahipleri ile sermaye sahibi sınıflar arasındaki çıkar çatışması oluşturur. Smith ve Ricardo gibi erken dönem iktisat kuramcılarının toprak rantı konusunun üzerinde detaylı biçimde durmasının sebebi budur. Sonrasında Marx, klasik iktisatçıların bu konudaki görüşlerini eleştirerek geliştirmiş ve toprak rantının tek bir kavram olmadığını, “mutlak rant” ve “farklılık rantı” olarak iki parçaya ayrıldığını göstermiştir.

Kapitalizm, dünya çapında hakim üretim biçimi haline gelmesi sürecinde, farklı ülkelerde farklı oluşum ve gelişim yollarından geçmiştir. Bu deneyimler birbirleriyle sınırsız farklılıklar ve mutlak özgüllükler göstermese de; en azından İngiltere, Fransa gibi erken kapitalistleşen ülkeler ile, kapitalistleşme sürecini bu ülkeler ile kurdukları ilişkiler doğrultusunda yaşayan geç kapitalistleşen ülkeler arasında bir ayırım gözetmek gereklidir. Geç kapitalistleşen ülkelerde, bir sınıf olarak büyük toprak sahipliğinin toplumun bütünüyle kurduğu ilişkinin yanı sıra, bu sınıfın topraklarını değerlendirme ve toprak rantına el koyma biçimleri de incelenmesi gereken önemli farklılıklar arz etmektedir.

Bu çalışmanın amacı, kapitalizmin klasik politik iktisat kuramlarının oluşturulduğu yıllardan bugüne uzanan gelişim sürecini, bir sınıf olarak büyük toprak sahipliğinin dönüşümü ve toprak rantı kavramı bağlamında incelemektir. Çalışmada bu amaç doğrultusunda geç kapitalistleşen ülkelerde kapitalistleşme sürecinde büyük toprak sahibi ve toprak kiralayan kapitalist çiftçi ilişkisinin oluşup oluşmadığı, büyük toprak sahiplerinin ayrı bir sınıf olarak varlığını ne ölçüde sürdürdüğü, ayrı bir gelir kategorisi olarak toprak rantının geçerliliğini ne derece koruyor olduğu gibi konular incelenecektir.

Adam Smith'in Düşüncesinde Ahlâk

Cemil Hakan Korkmaz

Smith'in iktisadi düşüncesinin temel kavramlarında ve bunların sömürgecilik siyaseti üzerine olan etkilerinde ahlak felsefesi etkin bir rol oynar. Öncelikle bir ahlak profesörü olan Smith hem kişisel hem de toplumsal olarak ahlakın liberal felsefe ile olan ilişkisi üzerine önemli düşünceler geliştirmiştir. Ahlaki Duygular Kuramı (Theory of Moral Sentiments) adlı eseri, onun kişi ve toplum arasındaki ilişkiler üzerine kurduğu genel kuramının ahlaki ilkelerini vermektedir. Bu nedenle düşüncelerine içkin olan felsefi temeller, onun ahlaki görüşlerini ele almadan anlaşılabilir. Nitekim erdemli yaşamının gerekliliğinin para kazanma hırsının yarattığı olumsuz etkilerle birlikte nasıl bir arada durabileceği, öncelikle bu tür bir ahlaki kuramın varlığını zorunlu kılmaktaydı.

Smith'in çalışmalarında varlığını hissettiren ve birbirlerini tamamlayan iki temel amaç bulunmaktadır. Bunlardan birincisi doğa bilimlerine uygulanan yöntemleri iktisada uygulamayı öngören bilimsel amaç; ikincisiyse, erdemli yaşama dayalı ve baskıya gerek göstermeyen bir toplumsal düzen yaratmaktır. İkinci amaca bakıldığında, bir toplumsal düzen ve bunun nasıl olması gerektiği yargıları bariz biçimde kendisini gösterir. Kural koyucu nitelik ve bilimselliğe -dolayısıyla kesinliğe- dayanan düşünce, aydınlanmacı düşünürlerin ortak iki niteliğinin Smith'te de devam ettiğinin ispatıdır. Böylesi bir görüşün iki kökü vardır: Hristiyan düşüncesinde her şeyin yaratıcısı ve yönlendiricisi olan Tanrı'nın gizli eli ve Newton'daki fizik yasaların şaşmazlığı içindeki evren anlayışı. Konusunu insanın ve toplumun oluşturduğu çalışmaların bilimselliğe ulaşma amacı fizik yasalarla birlikte oluşturulurken; gizli el kavramıysa kültürel alandaki yer etmiş gücüyle birlikte, kendisini Tanrısallaştırılmış bir insan biçiminde ortaya koymuştur. Ancak burada konu edilen insan, bilinçli tercihlerinin yarattığı bir evrenin içinde değil, kendi kendisinin efendisi olan kişinin toplumsallığı içinde yaşar.

Adam Smith and Alfred Marshall on Ethics

Merter Mert

This study explores the relationship between the ideas of Adam Smith and Alfred Marshall in the context of ethics, following the arguments emphasized in the essential literature. Thus, the aim of the paper is to compare the ideas of Adam Smith and Alfred Marshall on ethical arguments, and to make it clear the main distinctions and similarities between the ideas of Adam Smith and Alfred Marshall on ethics.

Adam Smith, mauvaise fois, and the moral fate of commercial society

Lisa Herzog

This paper looks at a characteristic feature of both Smith's moral philosophy and his economic theory: instead of assuming some idealised human agents, he starts his reflexions from a picture of man as he really, in his view – namely “so weak and imperfect a creature” (TMSII.I.5.fn(9)). Although there may be a few wise and morally outstanding individuals, the bulk of mankind are rather limited both in their epistemological and in their motivational abilities. In TMS Smith describes how, despite those weaknesses, peaceful life in society is possible, thanks to Nature's wise contrivances that build on moral sentiments more than on reason. A paradigmatic case for this is Smith's theory of justice, which starts from the “unsocial passion” of resentment and refines it through the impartial spectator mechanism. In WN Smith describes a vision of “natural liberty” in which the constraints on people's cognitive and moral capacities are equally taken into account – economic actors only need to know about their concrete situation, not about the economic system as a whole, and they can act on self-interest, within the bonds of justice. Thanks to the coordinating power of the two “invisible hands” of (in modern terms) BIP maximization and trickle down, “opulence” is brought about, without any individual having to aim at it directly. This structure of Smith's account – building on “lower” virtues – comes at a cost, however. This concerns those individuals who might aim at a higher standard of virtue, who have the potential of being “wise and virtuous” and developing their moral ideas with “the most acute and delicate sensibility” (TMSVI.III.25). They can easily fall into what Sartre has called “mauvaise fois” – an unwillingness to take full responsible for one's action, by convincing oneself of the necessity of some kind of behaviour. If society is kept together by mechanisms that build on a lower standard of virtue, a potentially highly virtuous person can easily convince herself that it is enough to stick to “propriety” instead of attempting the harder task of constant self-improvement. This is one possible philosophical explanation for a phenomenon that has also attracted the attention of behavioural economics, namely “motivation crowding out” (e.g. Frey 1997). If this is taken into account, the question about the moral status of commercial society acquires a new dimension: the reason for the turn from high standards of virtue towards “lower virtue” may lie not so much in its objective conditions, but in the increased probability of mauvaise fois.

İktisat Kuramları ve Kültürel Bir Değerlendirme

Fatma Belkis Kümbetoğlu

Adam Smith'in 'Ulusların Zenginliği'(1776) adlı kitabındaki argümanı 'piyasanın görünmeyen ellerinin varlığı ve bu ellerin 'tüm toplumun yararına işleyeceği' üzerinedir. Toplumsal sınıfların çıkarları temelinde uyum içinde olacakları ve toprak sahipleri, ücretliler ve kapitalistlerin her uygar toplumun kurucu ve orijinal üç büyük sınıfı olduğu biçimindeki sınıfsal bölünüm ve analizi, bu sınıflar arasındaki ilişkileri analiz edenlerce çok farklı değerlendirmelere tabi tutulmuştur.

Toplumsal sınıflar arasında uyum olduğuna ilişkin inanç , klasik iktisatçıların kapitalizmin İngiltere'deki gelişmesi ve Batı Avrupa'da yaygınlaşması üzerinden yaptıkları bir değerlendirmedir. 'Gelişme gösterememiş ülkeler' olarak adlandırdıkları bu adla kategorize ettikleri ülkeler için ise inceden inceye işlenmiş bir teori gerçekleştiremedikleri bilinmektedir. Farklı kültürel bağlamlarda piyasanın görünmeyen elleri nasıl işlemektedir? 'Sermayenin akılcı kullanımı' farklı kültürlerde ne anlama gelmektedir? 'Akılcı insan, akılcı seçim' temel kavramları evrensel bir mantığa işaret ediyorsa, ekonomik öngörüler neden başarısız olmaktadır? Maddi hayatın kültürel yapılış, veya ekonomik faaliyetlerin kültürel olarak belirlenen farklı mantıklara işaret eden biçimleniş, yerel sosyal bağlam ve değerler sistemini dikkate almayı gerektirmez mi? Geçimi sağlamak ve ekonomik tercihler yapabilecek konumda olmak arasında sıkışan ve farklı kültürel bağlamlarda başka başka anlamlar yüklenen ekonomik faaliyetleri ve ihtiyaçları için birey gerçekten akılcı kararlar alabilmekte midir? Bu ve benzeri sorular bildirinin , Ekonomik Antropolojinin yaklaşımları ışığında tartışmayı amaçladığı temalarını oluşturacaktır.

The Invisible Hand: A Newtonian Result or a Moral Sentiment?

Umut Omay ve Gültüvin Gür

The common view on Adam Smith, is he is the founding father of the modern economics. In his famous book, "An Inquiry into the Nature and Causes of the Wealth of The Nations" (WN), Smith portrayed a general view of economics. As a moral philosopher Smith, aimed to reveal the economic relations in a system. According to a common idea, Smith was affected mainly by the Newtonian approach, and so his study (WN) was a reflection of Newton's theories in the social sciences. But that approach seems a little bit doubtful according to some authors. They claim that Newton was not a Newtonian himself; there is an obvious distinction between Newton's theories and the so-called Newtonian approaches. So, if he was affected mainly by the Newtonian approach, was it really the Newtonian approach, known contemporary or the Newtonian approach of the Enlightenment age? Being a moralist and a Scottish Enlightenment philosopher and also a Calvinist, it is another point that should be analyzed carefully; thus, it is possible to claim that Adam Smith, the founding father of the modern economics, meant in his works not only the economic system in itself but also he meant the moral and even the religious constitution of the economics. The purpose of this article is to highlight the debates on whether Adam Smith was a Newtonian or not and also, as a moral philosopher, questioning his main purpose to write his famous book and whether "The Theory of Moral Sentiments" was the origin of "Wealth of The Nations", by analyzing his bibliography as well as his other works depended on the moral sentiments of his age.

Education and Institutions: Re-reading to Adam Smith

Erika Torres Godínez

Adam Smith in his book *Wealth of Nations*, Part III about the costs of public works and public institutions dedicated space for educational institutions and wrote that “Educational institutions are of two kinds: those aimed at educating the youth and set out to educate people of all ages”

Today, the topic of education continues to exist, not only in the economic development of a country, but also situations of lag or problems facing the education system, and here I will refer in particular to the case of Mexico, based on the information available for the OECD.

The aim of this paper is to show the validity of the thought of Adam Smith in a college education upon recognition of their contributions in this area and think about education policy in the Mexican government has implemented over the period 2000 to 2009.

Smith acknowledges the economic differences between different sectors of the population and proposes that the state can promote awareness of the masses. This concern was brought to this pose the following question: How does the State, the Mexican state has promoted access to education of the masses? How has organized the education system? And what were the results?

Smith for access to education is not simple, not in terms of infrastructure but also focuses on how to give access to it. In this regard indicated that: “The government can also bind to the majority of persons belonging to the class to know the key sectors of education, making them subject or pass an examination by a test, before acquiring the rights to *agremiación* or power to engage in trade in one village or city with guild status. “

Therefore, it is clear that the issue of education continues to exist not only in the field of theory but also of politics, as we know it is a factor of economic development of nations.

Adam Smith's Notion of International Relations, as Perceived in the Light of Power, Wealth and Institutionalism

Manan Dwivedi ve Ujwal Kacker

International Studies is a realm of expanding horizons but the concerns of a human community seeking peace and prosperity need to be one of our major engagements. Adam Smith is most commonly associated with the notion of a natural 'harmony of interests' between individuals in the market. The 'invisible hand' of competition turns self-regarding behavior into aggregate social benefits. The liberal postulate of international relations too, posits the strain of harmony of state actors and their interactive and cooperative capacities over self regarding and survivalist behavior. Adam Smith is one of the founding fathers of 'economic liberalism' in political economy and of the 'liberal internationalism' that E.H. Carr attacked sharply in the 1930's for its utopianism. Adam is known for his subtle rejection of national power, and for the strong association between power and national economic wealth. An emphasis upon war, and the notions which the mercantilists shared with the realist thinkers, too, form an important aspect of study. The other slightly contradictory notion that the research paper will analyze, will be about Adam Smith's contribution which is significant for building bridges between the realist and liberal traditions and drawing out the relationship between wealth and power. The question of how "liberty" can be devoted to the task of empowering international institutions, harmony and balance, in the domestic and international polity, will be looked into. Another important aspect for the research paper, will be the notion that, can the private and the public interests be combined in the search for justice at the national and international levels. One more attendant concern will be that, can the mercantilist view be separated from liberal institutionalism and free trade practices in the current context. One objective of the paper will be to unearth the power centric function of Wealth as made evident to us by the reasons for the sustenance and maintenance of British power in the eighteenth and nineteenth century. Another observation on Adam Smith's support for Realism, where-in, he refers "to defense being more significant than opulence", will be analyzed in the paper. In the age of globalization and liberalization of trade policies, it is important to delve into the dynamics of protectionism which still prevails in some of the great power's trade policies.

The paper will further analyze the policy of protectionism vis-à-vis, the laissez faire policies, which, are a prominent field of reference for the North South dialogue in the Global trade and monetary institutions. Still, the recurrent significance of the State centric explanations through the modicum of wealth, capital and commerce, are of great importance. The paper will then, dwell on the question of ethics in the international political economy. The relevance of trade related, "harmony of interests", which is drawn from the understanding of a theoretically proposed, World Federation, will too form a concern for the paper. This aspect amounts to the international Organizations approach to International Relations where norm setting and interdependence come into play.

Özgürlükçü Gelenekte Gelişen İktisatta Ahlâki Bozulma ve Adam Smith'in İktisadi Görüşleri Üzerine Günümüz Tartışmaları

Mehmet Demirel

Aynı zamanda bir ahlak filozofu olan Adam Smith felsefesi çerçevesinde gelişen özgürlükçü iktisadi gelenek, tüm ekonomik birimlerin iyi ahlaklı olduğu ilkesinden hareket ettiği için Smith'in görüşlerinin ilk ortaya çıkmasından bu yana tartışılmaktadır. Bu kapsamda iktisat bilimi ile ahlak, erdem, hayırseverlik ve din gibi olgularla fazlaca ilişkilendirilmesi günümüzde ortaya çıkan başta finansal krizler olmak üzere birçok iktisadi sorunun dinamiklerinin görmezden gelinmesine neden olmaktadır. Küresel anlamda Smith'in bahsettiği erdemli, yardımsever, adil ve ahlaklı iktisat politikacılarının yönettiği ve mutlak anlamda adil olmayan, hileli ve toplumsal refahı olumsuz etkileyecek uygulamaları engelleyecek hukuki sisteme sahip toplumların varlığı ise günümüzde geçerli görülmemektedir. Özellikle bu asimetri kapitalizm kısılcasında liberal politikalara geçen ya da geçmeye zorlanan gelişmekte olan ülkelerde kendini göstermektedir. Bu çalışmada Adam Smith'in fazla iyi niyetli görüşlerinin günümüz modern iktisadi yaşamında nasıl etkisizleştiğinin ele alınacağı gibi, Adam Smith'in görüşlerinden ve öncelikli koşullarından uzaklaşmış liberal-kapitalist sistemin de Smith'in görüşlerinden nasıl tamamen farklılaştığı vurgulanacaktır. Bu kapsamda görünmez el, bireysel-toplumsal çıkar, Smith'in ahlak anlayışından uzaklaşma, ülke-rarasında karşılıklı çıkar gibi konular Smith'in görüşleri ve günümüz uygulamaları çerçevesinde ele alınacaktır.

Revisiting Human Nature in the Smithian Thought and in the Model of Man of Society

Ismail Özsoy ve Birol Görmez

A more proper analysis of human nature and regulation of economic, social and political environment in accordance with the inference of the analysis are crucially important to build a country on solid foundations. To this effect, many analyses regarding human nature have been conducted so far. Many theories have been suggested. The term “economic man” firstly used by critics of John Stuart Mill and that is often associated with the ideas of Adam Smith and David Ricardo is one of the responses to the question of what human nature is. To Adam Smith, the man maximizing his individual utility naturally maximizes the utility of the society. His fundamental argument was that individuals should be allowed to pursue their own private economic interests as much as possible and so long as they do not violate the basic principles of justice. In this way, Smith thought, they would do much more to further the public good and public interests than if the same people were to try to help the public deliberately and intentionally. He took selfish, greedy and rational sides of human nature as basis of its model of economic man. This paper is intended to analyze the thought of Adam Smith about human nature and the model of man of society, a complementary man view, accepting the correct and rejecting the incorrect findings of other views about human nature, and completing the deficiently analyzed sides of them.

250 years after the publication of the Theory of Moral Sentiments, what value is ascribed to moral philosophy in the work of Adam Smith

Odile Rochon

This master's thesis, under the direction of Professor Gilles Dostaler, focuses on moral philosophy in the works of Adam Smith, more precisely on the Das Adam Smith Problem (DAP). To establish the current state of this debate, we analyze a selection of books and articles that have been published on the subject during the period 2002-2008, immediately preceding the 250th anniversary of the publication of the Theory of Moral Sentiments (1759-2009).

Chapter I begins with a section devoted to the Scottish Enlightenment in which we present the highlights of Smith's life and the major thinkers who influenced his work, including Francis Hutcheson, David Hume and the Stoics. Chapter II deals with the principles outlined in the Theory of Moral Sentiments and the Wealth of Nations. We endeavor to set out the various theories that appear in Smith's works that are liable to shed light on his moral philosophy.

Following this introduction, Chapter III discusses the specific topic of the DAP, beginning with a historical overview in which we track the origins of the debate and present the significant authors who were party to the deliberations in the nineteenth and twentieth centuries. To this end we refer to the essential works on the subject, namely, "The Consistency of Adam Smith" (Oncken, 1897) and "Adam Smith and Laissez Faire" (Viner, 1927).

We demonstrate that the debate on the cohesion of the two works is still going strong in the twenty-first century, and has taken a particular direction. Indeed, most current day analysts of Smith's thought do not perceive any discrepancies between the two major works. This is however one of the few points on which they agree. Their theories on the DAP are grounded in distinct works that have steered the debate over the past two hundred years. Following an analysis of the theories of Leonidas Montes (2003), who identifies three phases of the ongoing debate since the bicentenary of the Wealth of Nations in 1976, we postulate deliberations have entered a fourth phase characterized by a renewed vision of the classical theories of the DAP among authors of the period 2002-2008.

Adam Smith'i Türkçe'den Okumak

Neşe Erim

Ulusların Zenginliği'nin yayınlandığı 1776 yılından kısa bir süre sonra çeşitli Avrupa dillerine çevrilmesi, Avrupa'da geniş yankı uyandırdığını göstermektedir. İktisadın başyapıtlarından biri olan kitap ilk yayın tarihinden 172 yıl sonra, beşinci kitap hariçinde, dilimize çevrilmiştir. Tercümesi geç yapılmış olsa bile Adam Smith'in 19. yüzyılda Osmanlı aydın ve idarecileri tarafından tanınan bir iktisatçı olduğu bilinmektedir. Önderliğini yaptığı liberal düşünce anlayışı da bu yüzyılda İmparatorluğa nüfuz etmiştir. Ulusların Zenginliği'nin 1948-1955 yılları arasında MEB Klasikleri arasında yayınlanan ilk çevirisi tam bir çeviri olmayıp, yapıtın tamamını içeren ilk Türkçe çeviri ise 2006 yılında yayınlanmıştır. Dolayısıyla Ulusların Zenginliği'nin tamamını Türkçe'den okumak için 230 yıl beklemek gerekmiştir. Öte yandan bu kongre münasebetiyle kutladığımız ve yayınlanmasının üzerinden 250 yıl geçmiş olan 'Ahlaki Duygular Teorisi' ise henüz Türkçe'ye kazandırılmamıştır. Bu bildiride Ulusların Zenginliği'nin diğer dillere çevirileri sırasında izlenen yol ile Türkçe çevirileri karşılaştırılacak ve Türkçe çevirilerin Smith'i doğru anlamak açısından yeterliği tartışılacaktır.

How the Turks Came to Know Adam Smith: A Study of the Spread of the Classical Economic Thought

Coşkun Çakır

This paper analyzes how and when classical economic thought was transmitted to the East / Ottoman World from Western Europe. In particular, I seek to explain why classical economics entered the Ottoman world not through the works of Adam Smith or other English authors, but through Jean Baptiste Say and other French texts. I analyze the international political context and other factors which shaped this process. And I also evaluate how classical economic thought flourished among the Ottomans, the reactions to it, when it lost appeal, and the intellectual trends that took its place. The ultimate goal is to better understand the process by which systems of economic thought move from one country to another.

Osmanlıdan Günümüze Adam Smith Fikriyatının Yayılma Kanalları ve Etkisi

Orhan Çakmak

Adam Smith Fikriyatı 1776 yılında neşredilmiş ve çok kısa bir sürede tüm dünyaya yayılmışken, ne yazık ki Osmanlı'ya eserin intikali XIX. yüzyıl ortalarını bulmuştur. Fikriyatı Osmanlıya kazandıran kişilerde gayrimüslim tebaya tabii olan Mikail Portakal Efendidir. Adam Smith Fikriyatının Osmanlıdan günümüze yayılma kanallarının başlangıç taşı Mikail Portakal Efendinin çalışması olmasına rağmen, fikriyatın yayılmasında ve daha etkili bir hale gelmesinde Mehmed Cavid Bey'in katkısı daha fazla olmuştur. Daha sonraları Prens Sebahaddin meseleye farklı yaklaşımlar sergilemiştir. Ancak İttihad ve Terakki döneminde mesele daha çok "özgürlük" bağlamında ele alınmış ve iktisadi cephe ikinci plana itilmiştir. Osmanlının yıkılışı ve daha sonra yeni bir devletin kurulmasından sonra, özellikle I. İzmir İktisat Kongresinde Adam Smith fikriyatının esasları çerçevesinde birtakım öneriler mevcuttur. Nitekim Mehmed Cavid Bey'in asistanlığını da yapan Bayar, bu dönemde aktif rol oynamıştır. Ancak daha sonra 1929 Dünya krize ve daha sonrasındaki gelişmelerden dolayı Adam Smith Fikriyatı inkişaf edemeden ve tecribi bir özellik taşımadan gündemden düşmüştür. Daha sonraları özellikle Almanya'dan sürgün gelen iktisatçı hocaların (Röpke vd.) katkıları ve Turan Feyzioğlu ile Osman Okyar hocaların kısmende olsa daha piyasacı özellik taşıyan konuları iktisat literatürüne kazandırmaları Adma Smith fikriyatını tekrar gündeme getirmiştir. Özellikle Aydın Yalçın hocayla birlikte ve bu dönemde yayın hayatına başlayan süreli yayınlarla Adam Smith fikriyatına uygun bir klümelenme düşüncesi ülkemizde yeşermeye başlamış ve günümüze kadar farklı yayılma kanallarıyla intikal etmiştir. Bu çalışmanın amacı, tüm dünyada çok hızlı ve çok etkin bir şekilde yer edinen Smithci fikriyatın Osmanlıdan günümüze hangi yayılma kanallarıyla ve hangi tartışmalar ekseninde kronolojik, kişisel ve teorik bir açıdan ortaya koymayı amaçlamaktadır. Ayrıca Adam Smith fikriyatının yayılma süreci ve etkisi, karşı fikirlerin gelime kanallarıyla birlikte mukayese edilerek ifade edilmiştir.

Adam Smith and an Attempt to Explain the Turkish Economy - Politics (1923-1950)

Fatma Tombak

Besides Adam Smith's being the founder of an economic doctrine, he was also a philosopher who examined and analysed development of modernity and social philosophy. Not only Adam Smith doesn't separate all social sciences and each part of the life from ideas and values of the economy, but he also evaluates the emphasis on the field of economics with all those phenomena containing the way of phenomena of politics.

After 1923, it was aimed that Turkish Republic's economic growth, industrial improvement and development were made by support of the government with private sectors that were fulfilled by private enterprises. After 1923 the new government approach which was constituted by Atatürk included private sector, personal property rights, personal rights and freedoms that made up main basis of democracy. In this case the idea that freedom in economy and activities that the government formed were not be obstructed and it was one of the most important principle approaches of democracy. Having reached 1930's, it was seen that private sector didn't carry out its goals, as it was expected. In that time which was named as etatism. Due to insufficiency of the capital of private enterprises, the government would make investments in those fields instead of private sectors.

Between 1923 – 1950 all economic and political facts that were lived in Turkey would have been compared within the economic idea and sociologic philosophy of Adam Smith and they also would have been analysed the similarities, contradictions and paradoxes in it self.

Reading Adam Smith from the East: Yesterday and Today

Şükrü İnan

The world order has changed since the gospel of capitalism “The Wealth of Nations” was written by Adam Smith in 1776, in terms of world political economic structure. It was one of the earliest attempts to study the rise of industry and commercial development in Europe, was a pioneer to the modern academic discipline of economics. Economy, society, nation building and national borders are mostly depended to each other. Geography, economic infra-structure and cultural beliefs have significant role on political economy of states. The differences between the East and the West especially on mode of production and state structures led to different ways of development and types of economic systems. In this work, optimistic and pessimistic views and visions toward Adam Smith’s liberal economic thought are investigated in the Eastern States such as Ottoman Empire, Russia and China with comparing and contrasting with today’s point of view and practices. It is stressed that these states of 19th century mostly opposed to the liberal policies of imperialistic western states and two of them preferred socialist economic system and the other one which is Republic of Turkey preferred partly statist economic system. However, today mostly the liberal eastern states struggle against neo-mercantilist western states with their economy and trade. That paradox and the reasons of that paradoxal situation will be clarified in this work.

İki Alternatif Aydınlanma Yaklaşımı: Adam Smith ve Karl Marx

Hüseyin Özel

Bu bildiri, Adam Smith ile Karl Marx'ın farklı Aydınlanma Ekollerine dahil olduklarını savını tartışmaya açmaktadır. Genel yoruma göre, Aydınlanma geleneği içerisinde üç akımdan sözetmek mümkün görünmektedir. Bunlar sırasıyla Hume ve Smith'in de mensup olduğu, birey özgürlüğünü temel alan İskoç aydınlanması, daha radikal çizgileriyle öne çıkan Fransız Aydınlanması ve özünde Kant ve Hegel çizgisini izleyen Alman Aydınlanması akımlarıdır. Genelde Marx'ın, radikal görüşleri bakımından Fransız Aydınlanmasına yakın durduğu söylenebilir de, hem Hegel etkisi, hem de İngiliz politik iktisat geleneğinin Marx üzerindeki etkisi dikkate alındığında bu görüşünü tek yönlü olduğu söylenebilir. Bu yüzden bildiri de, Marx'ın aslında Alman Aydınlanma geleneğine yakın duran ve daha çok "yorumsamacı" (hermeneutic) karakteri öne çıkan "dile gelmecilik" (expressivism) görüşünün bir temsilcisi olduğu, ancak onun aynı zamanda, ne kadar olanaksız görünse de, Alman Aydınlanma geleneği ile hem İskoç hem de Fransız Aydınlanma gelenekleri arasında bir senteze ulaşmaya çalıştığı söylenebilir. Bu bakımdan merkezi kişilik, hiç kuşkusuz Adam Smith'dir, çünkü gerek iktisadi gerekse de felsefi görüşleri bakımından Smith (hem doğrudan hem de Hegel etkisi üzerinden dolaylı olarak), özellikle araştırma sorunsalının belirlenmesi bakımından, Marx üzerinde önemli etkilerde bulunmuş bir düşüncüdür. Bu bakımdan bildiri Smith ile Marx arasındaki üç bağlantı noktası üzerinde durmaktadır: ilk olarak, özgürlük ile zorunluluk ve düzen kavramları arasındaki ilişki ya da çatışma, ikinci olarak iktisadın politik (yani etik) niteliğinin öne çıkması, üçüncü olarak da hem genel olarak tarihin hem de özgül olarak kapitalizmin değişme ve dengesizliklerle nitelenen "dinamik" bir sistem olarak ele alınması gerekliliği. Bildiri de, Marx'ın bu üç konudaki yaklaşımları üzerinde Smith'in etkisinin son derece önemli olduğu ileri sürülmektedir.

Hermeneutik ve İktisat: Ahlak Biliminden Sınır Bilimine (Neuroscience) Dönüşümün İrdelenmesi

Ferudun Yılmaz

Hume - Smith Sürecinde “Çıkar” İnsanın Temel Bir Eylem Motifi Olarak Ele Alınabilir mi?

Metin Sarfati

Adam Smith ve İdris Küçükömer; İktisat Felsefesi Bağlamında Aykırı Bir İlişkilendirme Denemesi

Dinç Alada

Marx ve Marxizmi benimseyen, öğrenen ve öğreten İdris Küçükömer'in Smith'in Milletlerin Zenginliği eserindeki fikirlerinin takipçisi olduğu beklenemez ve iddia da edilemez. Ancak Küçükömer'in fikri tekamülü ve felsefi dönüşümü amaçlanmayan bir sonuç olarak Smith'in etik felsefesi ve epistemolojisinin bazı unsurları ile kesişmektedir.

Adam Smith'in Yeryüzü Cenneti: Ulusların Zenginliği'nin Ticari Topluma İlişkin İyimser Bakış Açısının Maddi ve Entelektüel Kaynakları

Muammer Kaymak

Adam Smith Ulusların Zenginliği'nde doğal özgürlük sistemi olarak olumladığı ve 'ticari toplum' adını verdiği piyasa toplumunun beraberinde getirdiği toplumsal ve ekonomik sonuçlar hakkında iyimser bir bakış açısına sahiptir. Smith'e göre "ticari toplum"un sağladığı zenginlik bütün toplumsal sınıfların lehine sonuçlar doğurmaktadır. Smith, eserinde kapitalist toplumun tarıma dayalı erken aşamasının (toprak sahibi, kapitalist çiftçi ve ücretli işçiden oluşan) karakteristik sınıf yapısını temel eksen olarak alır. Ticari toplumun bu eşitsiz sınıf yapısına karşın Smith'e göre, ilerleme süreci bu sınıfların ortak çıkarına hizmet etmektedir. Ulusların Zenginliği'nde geliştirilen analitik çerçeve bu savı doğrulamaya hizmet etmek üzere tasarlanmıştır. Bu iyimser bakış açısı Smith'in henüz sanayi devriminin ve buna bağlı olarak ortaya çıkan fabrika sisteminin öngününde yaşamış olmasıyla ilişkilendirilebilir. Smith, doğrudan üreticilerin henüz kendi üretim araçlarından tümüyle kopmadıkları manüfaktür aşamasının düşünürüdür. Smith'in adil ve eşitlikçi toplum tahayyülünün maddi temelini manüfaktür döneminin küçük üreticileri oluşturmaktadır. Ünlü görünmez el klişesinin kahramanları olan kasap, biracı ve fırıncı aslında bu eşitlikçi tahayyülü meşrulaştırmaya hizmet etmektedir. Smith herkesin kendi çıkarını gözettiği bir toplumun iktisadi ilerlemeyi sağlayacağını düşünürken siyasi düzenin ticari toplumun temel ilkesi olan bireysel çıkar ilkesine göre düzenlenmesine karşı durur. Ticari toplumun temel ilkesi olan bencilliğin bu toplumu ayakta tutacak siyasi düzenin kurucu ilkesi olamayacağını düşünür. Smith'e göre ticari toplumun ayakta durabilmesi için devlet yönetimi, erdemlilik, ılımlılık, bilgelik, tokgözlülük ve çalışkanlık gibi zengin kesimlerin sahip olmadığı davranış ilkelerine dayalı olarak işlemelidir. Bu nedenle Smith, Ulusların Zenginliği'nde Ahlaki Duygular Teorisi'nde geliştirdiği izlek doğrultusunda tüccar ve manüfaktürcülerin çıkarıcı davranışlarına karşı sert eleştiriler yöneltir. Bunlara güven duyulamayacağını söyler. Öte yandan aynı Smith, ticari toplumun gelişmesinin yoksul sınıflar içinde yarattığı geleneksel ahlaki ekonomiye dönüş biçimindeki tepkiye hiç de sıcak bakmaz. Özellikle serbest tahıl ticaretine ilişkin görüşlerinde "ahlaki ekonomi"ye karşı ticari toplumun apolojisini yapmaktan kaçınmaz. Bu ilişkili duruş Smith'in piyasa toplumunu doğal özgürlük sistemi olarak mutlaklaştıran tarih-dışı yaklaşımının ürünüdür. Smith'e göre piyasa toplumunun yarattığı sorunlar bizzat bu gelişmenin sağladığı olanaklarla çözüme kavuşturulabilir. Bu bildiride Smith'in piyasa toplumuna dair iyimser bakış açısının burada ana hatları ortaya konulan maddi ve entelektüel kaynakları tartışılmaya çalışılacaktır.

The market economy as a system of perfect freedom: Notes from the thought of Adam Smith

Ivan T. M. Oliveira

When you think about political economy, one name immediately comes to mind: Adam Smith. Considered the father of the “dismal science”, Smith systematized, in the eighteenth century, the study of modern capitalist economic system, which is characterized as interactions of market economies, where production decisions are decentralized and free enterprise is the key gear. This work aims at understanding Smith’s analysis about the market economy and its functioning, taking into account the philosophical and ethical basis of the actors that compose the scene of the system of natural liberty, as Smith called the market economic system of his time. To do so, I first analyze Smith’s moral philosophy, which underpins the construction of the “homo economicus”, taking a close look at the Theory of Moral Sentiments (1759). Once the philosophical, psychological, ethical and methodological foundations of Smith’s thought is presented, I analyze how it interacts with his next works, mainly with The Wealth of Nations (1776), for the construction of ideas which underpin a view where the market economy is seen as a system of perfect freedom.

Tax burden and tax competition – Was Adam Smith right?

Irena Szarowska

Enlargement of the European Union and the globalization process significantly affect tax systems and fiscal policies of individual countries. The level and structure of tax burden is often discussed, as well as what is more profitable – keeping tax competition or tax harmonization. In economic theory there are two basic opinions of level of tax burden and approaches to tax burden and competition and its impact on capital flows, economic activity and tax base. The first opinion prefers tax competition and „tax game“ because of positive effects on public expenditure, reducing of noneffective activities. The second opinion highlights the impact of tax competition in a negative way and prefers tax harmonization and puts stress on negative influence of capital mobility on capital tax rates and level on public expenditure. Paper analyzes approaches of economic theories to tax burden and competition and compares them with Smith’s views and recommendations. Adam Smith in his classical work *An Inquiry into the Nature and Causes of the Wealth of Nations* accepted and supported tax competition between states. He rejected the need to punish the State, which has lower taxes. He did not claim that states with lower taxes attract business. Smith argued that the state with high tax discourages entrepreneurs and recommended harmful tax eliminated.

Adam Smith ve Amartya Sen

Çiğdem Boz

Amartya Sen 1998 yılı Nobel İktisat ödülünü, refah iktisadı, toplumsal seçim ve yoksulluk alanlarındaki katkıları nedeniyle almıştır. Sen'in 1979 yılında, normatif iktisatta hakim yaklaşım olan "refahçılık" a bir alternatif olarak geliştirmeye başladığı "Yetkinlik Yaklaşımı", bireysel refah ve toplumsal düzenlemelerin değerlendirilmesi için oluşturulmuş geniş bir normatif çerçevedir. Normatif değerlendirmelerde temel alınacak bilginin, faydalar veya kaynaklar (mallar) yerine bireylerin işlevsellikleri ve yetkinlikleri olması gerektiğini ileri süren bu yaklaşım, gerek geleneksel yaklaşımların bir eleştirisi gerekse de etik bir iktisat oluşturma çabası olarak okunabilir.

Yetkinlik yaklaşımının tarihsel köklerinden birisi de şüphesiz Adam Smith'in fikirleridir. Sen, sanıldığı aksine Smith'in bencil bir insan tanımı yapmadığını, insan davranışlarını etkileyen egoizm dışında pek çok güdünün olduğunu ileri sürerek, Smith'in insan saiklerine ve piyasalara karmaşık yaklaşımının yanlış yorumlanması ve duygular ve davranışlar konusundaki etik analizinin ihmalinin, modern iktisadın gelişmesiyle birlikte iktisat ile etik arasındaki mesafenin açılmasıyla tutarlı olduğunu belirtir. Sen'e göre, kişisel çıkarı dayalı davranışları savunanların ve buna inananların Adam Smith'den almaya çalıştıkları destek, Smith'in çalışmaları daha geniş bir açıdan ve yansız olarak incelendiğinde temelsiz kalacaktır.

Dolayısıyla, Amartya Sen bir yandan refah iktisadını daha geniş bir tabana oturtmaya çalışırken öte yandan iktisatla etik arasındaki mesafenin kapanması yönünde uğraşlar vermiştir. Bunun için de, öncelikle modern iktisadın babası olarak tanınan Adam Smith'in daha iyi anlaşılması gerekir. Bu bildiride, Amartya Sen'in çalışmalarındaki Smithçi uzantılar ele alınarak, etik bir iktisat anlayışına ulaşma yönünde Smith'in modern iktisat için önemine değinilecektir.

The Wealth of Nations and The Global Competitiveness Discourse: Historical Origins of Rejuvenated Neoliberalism

Sadık Ünay

The seminal work of Adam Smith on the comparative sources of the wealth of nations has for a long time been utilized as the basic reference point for neoclassical economics and economic interpretations of liberalism as a market-obsessed ideology. There is no doubt that such interpretations were largely devoid of any ethical sentiment on the right structuration of state-market relations, or possible socio-economic outcomes of overreliance on the assumed self-regulating powers of market actors. Following the first wave “Washington Consensus” and second wave “Post-Washington Consensus” modes of contemporary neoliberalism, the latest configurations are refashioned by international financial institutions and mainstream academia through a modernized discourse of global competitiveness and competitive advantage which frequently discards the fundamental economic, political and social realities of the developing world. This work aims to unravel the crucial linkages and disruptions between the early work of Adam Smith and the contemporary discourse on global competitiveness with special reference to the reports of international institutions such as the World Bank and OECD. In doing that it aims to display a critical reading of the rejuvenated competitiveness discourse from a historically-informed comparative political economy perspective.

Adam Smith'in Uluslararası Ekonomiye Kazandırdığı Kavramlar: 'Ulusların Zenginliği' Ekseninde ADAM SMITH'S CONCEPTUAL CONTRIBUTIONS TO INTERNATIONAL ECONOMICS: BASED OF THE WEALTH OF NATIONS

Ismail Küçükaksoy

ABSTRACT

The Wealth of Nations, published in 1776 by Adam Smith not only turned economics into a discipline of science but also formed the economic dimension of industrial revolution. Thus, the similar impacts to those arouse from the invention of steam engine took place as well in the field of economics by means of Smith's studies. Smith, introducing the impacts of free foreign trade on the wealth of nations, depicts the benefits of "division of labour" and "specialization" and he explains how the products produced through industrial revolution would be shared and how the countries could increase their prosperity. Today, Smith's proposal of division of labour and specialization are the concepts explaining economies of scale. Likewise, other concepts such as "invisible hand mechanism", "law of one price" are the initial notions of arbitrage in the current literature of international economics.

ÖZET

Adam SMITH'in 1776 yılında yayınladığı, iktisadı bilim kimliğine dönüştüren "*Ulusların Zenginliği*" eseri, aynı zamanda sanayi devriminin ekonomik boyutunu oluşturmaktadır. Dolayısıyla buhar makinesini icadının oluşturduğu etkilere benzer etkiler, 1776'da SMITH'in görüşleri sayesinde, ekonomi alanında yaşanmıştır. Serbest dış ticaretin, ülkelerin refahı üzerindeki etkilerini dünyaya tanıtan SMITH, işbölümü ve uzmanlaşmanın yararlarını anlatarak, sanayi devrimi sayesinde üretilenlerin nasıl bölüşüleceği, ülkelerin refah düzeyini nasıl arttırabileceklerini açıklamıştır. SMITH'in tavsiye ettiği işbölümü ve uzmanlaşma ise günümüzde, ölçek ekonomilerini açıklayan kavramlardır. Yine SMITH tarafından anlatılan "Görünmez El Mekanizması", "Tek Fiyat Kanunu" gibi kavramlar da günümüzdeki uluslararası ekonomi literatüründeki "Arbitraj" kavramının ilkel halleridir.

Yapılan bu çalışmada, SMITH sayesinde ekonomiye kazandırılan, günümüzdeki uluslararası ekonomi literatüründe kullanılan, küresel ekonomideki etkileri açıklamakta etkili bazı kavramlar ve önemleri

Adam Smith'in 'Ulusların Zenginliği' Adlı Eserinin Ekonomik Sorunları Açısından Anlam ve Önemi: Türkiye Örneği

Hayriye Atik ve Sevgi Sezer

Adam Smith'in "Ulusların Zenginliği" eseri, 1776'da 5 ciltlik bir eser olarak yayınlanmıştır. Ulusların zenginliğinin doğası ve nedenlerine yönelik, kapitalist üretim yöntemini birçok farklı yöne ile anlatır. Kitapta bu üretim yönteminin, diğer yöntemlere göre üstünlüğünün nereden kaynaklandığı, yarattığı işçi, sermayedar ve toprak sahibi sınıflar, bu sınıfların üretimden ne kadar pay alacağına nasıl belirlendiği farklı örneklerle tartışılmaktadır. Ayrıca kitapta bir ülkede üretim miktarının artırılması yani ekonomik büyümenin yolları ve uluslar arası ticaret gibi konularda ele alınmıştır. Kitap daha önce yapılamayan, kapsamlı ve tutarlı bir iktisadi düzen modelini ortaya koymuştur. Adam Smith eseri ile, iktisatta ilk kapsamlı incelemeyi kaleme almış ve sonraki kuşakların klasik iktisat okulu olarak adlandıracakları öğretiyi geliştirmiştir. Ulusların Zenginliği, birçok siyasi akım ve ekonomi biliminin temelini oluşturan bir kitaptır. Kapitalist sistemi ilk açıklayan kitap olmamasına rağmen, kendinden önce gelen tüm çalışmaların önüne geçmiş ve kendisinden sonraki birçok çalışmaya da öncülük etmiştir. Bu açıdan, günümüz iktisat biliminin temelini oluşturan bir kitap olarak ta ele alınabilir. Zaten, Adam Smith de, iktisat biliminin kurucusu olarak kabul edilmektedir. Bütün bu bahsedilen nedenlerden dolayı kitabın günümüz ekonomisine bakış için taşıdığı önem ortaya çıkmaktadır. Tarihsel dönemlere bakıldığında, çeşitli ekonomik sistemler görölmektedir. Bu sistemler, üretim kaynağı, miktarı ve yöntemi gibi konularda birbirinden çok farklılıklar göstermektedir. Tarihteki ekonomik sistemlerde üretim kaynakları şunlar olmuştur: toprak, sermaye ve bilgi. Toprağın üretim aracı olduğu Sanayi Devrimi öncesi dönem, insanların sadece toprağı işleyerek yaşadığı ve üretimlerinin sadece tarımsal ürünler olduğu dönemdir. Bu nedenle, birçok savaş toprak paylaşımı nedeniyle çıkmıştır. Sanayi Devrimi ile sanayileşen, makineleşen ve seri üretime geçen insanoğlu, tarımsal üretim tekilini kırmıştır. 20. yüzyılın ikinci yarısında, teknoloji alanında, özellikle bilgisayar, yaşanan gelişmeler de günümüzde ekonomik aracın bilgi olmasını sağlamıştır. Bu amaçla ve insan beynini örnek olarak üretilen bilgisayarlar, bu yeni devrin sembolleri haline gelmiştir. Bilgi Çağı'nı başlatan bu gelişmeler tüm insanlığı olduğu gibi ekonominin tanımını da değişime zorlamaktadır. Sermaye, emek, hammadde gibi sınırlı kaynakları ve araçları olan, Sanayi Devrimi kökenli ekonomiden farklı olan günümüzün bilgiye, insan beynine dayanan ekonomi sistemi, bilginin ve insan aklının sınırsız olmasından dolayı sınırsız kaynağa ve araca sahiptir. Dolayısıyla ekonomi de sınırsız kaynakların idaresini açıklayan sosyal bilim olma gerçeği ile karşı karşıya kalmıştır. Çalışmada, günümüz ekonomik sorunlarının Adam Smith'in "Ulusların Zenginliği" isimli kitabı öğretisi açısından irdelenmesi, Türkiye'nin kitap öğretileri doğrultusunda ekonomik sorunlarının ele alınması ve sorunların çözümü için önerilerde bulunulması amaçlanmıştır. Çalışma üç bölüm halinde planlanmaktadır. Birinci bölümde, kitabın tanıtımı, kitabın içeriği ele alınacaktır. İkinci bölümde, kitabın günümüz ekonomik sorunları için önemine değinilecektir. Üçüncü bölümde genel olarak dünya ülkeleri ekonomik sorunları ve Türkiye'nin ekonomik sorunları kitap içeriğine uygun olarak karşılaştırmalı olarak analiz edilecektir. Analiz sonucunda Türkiye'nin sorunları için bir model çalışması yapılacaktır.

Invisible Hands: Applying Smith's Moral Sentiment to Managerial Capitalism

Trevor M. Knox

Scottish Enlightenment philosopher Adam Ferguson hints at an evolutionary view of spontaneous coordination with his observation that “nations stumble upon establishments, which are indeed the result of human action, but not the execution of any human design.” In Ferguson’s view, struggle and conflict characterize the social processes through which institutions emerge. Adam Smith’s conception of spontaneous coordination is far more harmonious. In *The Theory of Moral Sentiments*, Adam Smith refers to an “invisible hand” that promotes an equal distribution of the “necessaries of life.” Smith uses the invisible hand metaphor in a much broader sense than Hayek’s explication of the role of the price mechanism in coordinating productive knowledge. *The Wealth of Nations* ultimately analyzes the organization of production for the purpose of commercial exchange. It is in the context of this exchange that Smith again invokes the invisible hand to assert a harmony of interests that reconciles commutative justice with distributive justice. In fact, the Smithian conception of human nature is what makes managerial capitalism virtuous. This paper uses the theory of the firm as developed by Ronald Coase and Oliver Williamson to suggest how the visible hand of managerial capitalism (Chandler) coordinates in response to both market discipline and human sympathy. Professional managers, whose allocation decisions are often shielded from the direct effects of market discipline, manage best with the sort of sympathy and prudence and other-regarding instincts that Smith asserts. Smith’s *Wealth of Nations* argument is, in part, that market competition is an effective check on rapacious commercial exchange. The non-market organization of production emerging in the industrial revolution and reaching its pinnacle with the advent of the multi-divisional corporation chronicled by business historian Alfred Chandler relied, however, on numerous non-market transactions. It is the organization of exchange within a productive enterprise rather than across markets that economists generally refer to as the firm. Smith never did propose a theory of the firm, perhaps taking for granted that non-anonymous transactions were constrained by the sort of empathy he chronicles in *The Theory of Moral Sentiments*. To take Smith’s defense of the virtue in capitalism as a license to practice greed is to divorce the invisible hand of the price mechanism from the invisible hand of human sympathy. Indeed, managerial capitalism and impersonal markets make this divorce economical. Smith recognizes that social distance attenuates sympathy, and to the extent that consumer and producer are distanced, an important guarantor of the harmony of interests is ineffective. Institutions have emerged to deal with this attenuation. Consumer protections have accompanied the transition from personal capitalism to managerial capitalism. This paper concludes with an analysis of the recent global economic crisis and explores the ways that institutions have and have not adapted to maintain the balance between sympathy and the more unconstrained view of self-interest with which Smith is mistakenly associated.

Invisible-Hand Explanations: What do they contribute to our understanding?

N. Emrah Aydinonat

The present paper argues that Invisible-hand explanations (IHEs) are conjectural explanations that only partially account for their explanandum phenomena. Despite their partiality they contribute to our understanding by way of helping us to ask and answer more what-if-things-had-been-different questions. The paper builds on Adam Smith's idea that explanations should uncover connecting principles of nature and society and portrays IHEs as attempts to unearth some of the connecting principles that link individual (inter)actions to macro-social consequences.

Invisible Hand as the Base of Capitalism and its Evolution in Relation to Globalisation: Materialistic Revival

Cüneyt Kılıç ve Halil Özekicioğlu

'Invisible hand' and 'individual interests' concepts that were stressed in Adam Smith's *Wealth of Nations* have become primary drive for today's capitalist societies. The paradigm which has been described as 'Das Adam Smith Problem' by the German philosophers is about ethical change of societies through the relationship between ethics and economics towards a materialistic revival. Individuals' and nations' expectations for a better world and the desire to live a prosperous life cause ethical degeneration. Western societies revived to the material by industrial revolution and developed their international trade by their colonies. Globalization, ease of transportation and use of communication tools have led the revival of eastern societies towards a materialistic world. Particularly for those countries such as China and India societal benefit concept no longer exists and A. Smith's primary drive 'individual interests' have come fore. A transition to materialism and revival to materialism of eastern societies affect their societies deeply. Centuries of religious values started to weaken, loosen and disappear. It was a must for capitalism to expand continuously as was the case that it had to revive eastern societies to material in order to sell the products that the West produces. However, this obligation have created an ethical issue, turned religion into a more secular nature and eliminated the importance of borders through globalization. This led considerations that nations' wealth is no longer important and the wealth of regions and areas of economic integrations (European Union, Asia, USA...etc) have come fore. By above explanations the purpose of this study is to put forward reflections of A. Smith's 'invisible hand' and 'ethics and economy' together with the effects of globalization.

Adam Smith, 'Gizli' Bir Anarko-Kapitalist miydi? Adam Smith, Was A 'Secret' Anarcho-Capitalist?

Irfan Kalaycı ve Akış Doğan

ABSTRACT

The discipline founded and portioned by Adam Smith, the discipline of economic liberalism agrees with *anarcho-capitalism*, a synthesis of “*anarchism +capitalism*”, except for a few points. If anarcho-capitalism, including a successful society without government intervention, had invented in A.Smith's life, this ideology could have been equate with A. Smith, even with pure logic. A.Smith paved scientifically the early big stones of the way heading for capitalist society. He is the ‘*benchmark*’ of political economy having a long history. However, Marx firstly put forward the lows of economic movements and mechanism of exploitation. And another economist, Keynes, by identifying 1929 global recession breaking out due to Smith's system, wrote the prescription of government interference and succeeded again to make this system breath. Now that Keynes, becoming popularized in 1960s and getting actual again in 2008-crises is not among the anarcho-capitalists; Smith can be recognized as a not named, a hidden/unseen anarcho-capitalist. We can encounter many institutional signs verifying significantly. Ranking first in this signs comes the A.Smith's ‘*invisible hand*’ thesis and put A.Smith among pioneers of anarcho-capitalism. According to this thesis, individual, while searching and enhancing his subjective and interests, works for the society's benefit with the help of an invisible hand. (If attention paid, the word ‘secret’ also mentioned at the headline is the inspiration source of this study as well.) A second sign; A.Smith's 18th century masterpiece ‘*The Wealth of Nations*’ encouraged the other 19th and 20th centuries' scholars believing the interventions of the governments in all manufacturing fields is undesirable and gave raise the birth of the echoless defending the natural course. It is also A.Smith turning ‘*laissez faire-laissez passer*’ philosophy into capitalism's alphabet and contributing indirectly to neo-liberal policies conducted by governments becoming favorite. Finally, we should remind that some critics towards anarcho-capitalism is valid for Smith.

Key Words: A.Smith's liberalism, anarcho-capitalism, neo-liberalism.

ÖZET

Adam Smith'in kurduğu ve günümüze miras bıraktığı iktisadi liberalizm öğretisi, “*anarşizm + kapitalizm*” sentezi olan “*anarko-kapitalizm*” ile, birkaç nokta hariç, uyuşmaktadır. Devlet müdahalesi olmaksızın, başarılı bir kapitalist toplumu kapsayan anarko-kapitalizm, A.Smith'in yaşadığı dönemde icat edilmiş olsaydı, sıg mantıkla da olsa, bu ideoloji Smith'le özdeşleştirilebilirdi. Kapitalist topluma giden yolun ilk büyük taşlarını, bilimsel bir şekilde, A.Smith döşedi. O, uzun bir tarihi olan ekonomi-politiğin mihenktaşidir. Kapitalizmde iktisadi hareketin yasalarını ve sömürü mekanizmasını ise ilk olarak Marx ortaya koydu. Bir başka Klasik iktisatçı Keynes ise, Smith'in sistemi yüzünden patlayan 1929 küresel ekonomi krizini teşhis ederek, devlet müdahaleciliği reçetesini yazdı ve bu sisteme yeniden nefes aldirmayı başardı. 1960'larda popülerleşen ve 2008 krizinde güncellenen Keynes, devleti reddeden anarko-kapitalistler arasında yer almadığına göre; Smith, adı konulmamış, gizli/gö-

rünmez bir anarko-kapitalist sayılabilir. Bunu büyük ölçüde doğrulayacak çok sayıda kuramsal işarete rastlayabiliriz. Bu işaretlerin başında, A.Smith'in '*gizli el*' tezi gelir ve bu, Smith'i, anarko-kapitalizmin öncüleri arasına koyar. Bu teze göre, birey öznel çıkarını arar ve artırır iken, gizli bir el yardımıyla toplumun çıkarı için çalışır. (Dikkat edilirse, bu çalışmanın başlığında geçen 'gizli' sözcüğünün esin kaynağı da bu tezdur.) İkinci işaret; A.Smith'in "Ulusların Zenginliği" adlı 18.yy. şaheseri ile; tüm üretim alanlarında devlet müdahalesinin sakıncalı olduğunu düşünen 19. ve 20.yy'ın diğer düşünürlerine cesaret vermesi ve doğal düzeni savunan ekollerin doğmasına yol açmasıdır. Ayrıca, ünlü "*bırakınız yapsınlar-bırakınız geçsinler*" felsefesini liberal kapitalizmin alfabesi haline getiren ve bugün IMF eliyle yürütülen neo-liberal politikaların da hükümetlerin gözdesi haline gelmesine dolaylı katkısı olan A.Smith'den başkası değildir. Son olarak, anarko-kapitalizme yönelik bazı eleştirilerin Smith için de geçerli olduğunu hatırlatmalıyız.

Anahtar sözcükler: A.Smith liberalizmi, anarko-kapitalizm, neo-liberalizm.

Political Economy of Tourism: Tourism, Gender and Development in Turkey

Dorrie Chetty

Early advocates of tourism as a strategy for development consider tourism employment to be a positive way of integrating marginalized groups of society into the mainstream economy. This paper is considering the impact of tourism on the lives of women in Turkey. Despite potential improvements in women's status, resulting from tourism processes, factors such as cultural barriers and lack of government initiatives and support may inhibit women's full participation in political and communal representation in their communities. Furthermore, categories of tourism work can either reinforce or transform gender divisions of labour, with profound implications for women's potential income attainment, access to resources, social mobility and socioeconomic status. Even if gender divisions of labour are reinforced, women are nevertheless moving their traditional domestic labour into the public domain, earning publicly, and in the process gaining a certain amount of financial autonomy through work. Furthermore, tourism encourages the commoditization of culture and tradition, and the ways in which women and men 'sell' their traditions is gendered. Gender relations and roles therefore are an important part of authenticity and tradition and change in response to the demands of tourism development processes. This paper seeks to explore changes in gender relations which have taken place in Turkey, resulting from the development of tourism. In particular, it seeks to examine changes in family structure and the potential for women's increased autonomy. It is an attempt at understanding changing power relations involved in the gendered complexities of tourism processes. For the purposes of this conference the paper will be presented at a theoretical level. At a later stage I will conduct interviews with local residents in a selection of touristic locations in Turkey.

2001 Krizi Sonrasında Türkiye’de Özel Güvenliğin Ekonomi Politikası

Evren Haspolat

Dünyada ve Türkiye’de 1990 sonrasında görünürlük ve yaygınlık kazanan özel güvenlik olgusu, neoliberal birikim stratejisinin en yeni sermaye birikim alanlarından birini oluşturur. David Harvey’in ‘el koyarak birikim’, Zygmunt Bauman’ın ise ‘yeni mülksüzleştirilme: bu kez devletinki’ biçiminde ifade ettiği neoliberal birikim stratejisinin hakim anlayışı ve uygulaması özelleştirme, ticarileştirme ve piyasa liberalizasyonudur. Bu nedenle söz konusu dönemde ‘ortak mülkiyet nesnelere’ devlet politikalarının başlıca amacını teşkil etmiştir. Devletin elindeki varlıklar ya da ortak mülkiyete konu değerler piyasaya sürülmüş, böylece kapitalizmin 1973’te patlak veren krizinin nedeni olan aşırı birikmiş sermaye bu varlıklara yatırıma yönelmiş, bunları yenilemiş ve yine bunlar üzerinden spekülasyon etkinliklerinde bulunabilmiştir. Ortak mülkiyet nesnelere yeni kâr alanları olarak sermayeye açılması aşırı birikim sorununu çözmekte bir süreliğine etkili olmuştur. Çünkü neoliberal akım, bir kez harekete geçtikten sonra hem yurtiçinde hem de yurtdışında özelleştirme yapılabilecek başka alanlar aramaya başlamıştır. Bu bağlamda devletin küçültülmesi ve sözde asli görevlerine dönmesi için yürütülen neoliberal kampanya ile, devlet ‘sosyal’ yönleri ile yatırım alanından uzaklaştırılmış, ardından sıra devletin ‘asli görevi’ olarak bilinen güvenlik, adalet gibi alanlara gelmiştir. Mark Neocleous, güvenlik alanının özelleştirilmesini neoliberalizm ile birlikte değerlendirir ve bu alanı sermaye birikiminin sağlandığı en yeni alanlardan biri olarak tespit eder. Gerek özel askeri şirketler eliyle dış güvenlikte, gerekse özel güvenlik şirketleri eliyle iç güvenlikte 1990 sonrasında giderek artan oranlarda pay almaya başlayan özel güvenlik, son 20 yıllık süreçte en çok yatırım yapılan alanlardan birisi olmuştur. Haliyle son zamanların en çok istihdam yaratan alanlarından birisi de özel güvenliktir. 2007 verileri ile Almanya’da 250.000 polise karşılık 173.000 özel güvenlik görevlisi bulunurken, sektörün yıllık cirosu 4.5 milyar €; İngiltere’de 141.398 polise karşılık 250.000 özel güvenlik görevlisi bulunurken, sektörün yıllık cirosu 3 milyar £’dır. ABD tek başına iç güvenliğe 100 milyar dolar harcıyor ve bu rakamın 2015’te 180 milyar doları bulacağı tahmin ediliyor. Küresel güvenlik piyasası 1990’lı yıllarda 55,6 milyar dolar iken, bu rakam 2000 yılında 100 milyar dolara ulaşmıştır. 2010 yılında ise 200 milyar dolar civarında olacağı düşünülmektedir. Türkiye’de ise özel güvenlik olgusunun geçmişi 1970’li yıllardaki ‘Banka Ekimleri’ uygulamasına kadar götürülebilmekle birlikte, şirketleşme düzeyindeki ilk yansımaları 1980’lerin ikinci yarısında görülür. Anılan dönemde herhangi bir yasal zemine dayanmadan ticari birer şirket olarak kurulan söz konusu şirketler, kişilere ve kurumlara güvenlik hizmeti vermeye başlamış ve bunların sayıları 2000’lere gelindiğinde 250-300’ü bulmuştur. 2004 yılında 5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanun’un çıkarılması ile de Türkiye özel güvenlik alanında tam bir şirket patlamasına tanık olmuştur. 2004 yılında 29 şirket kurulurken, 2005’te 516, 2006’da 240 ve 2007’de 145 şirket kurulmuştur. 2008 sonu itibarıyla Türkiye’deki mevcut güvenlik şirketi sayısı 1.562, özel güvenlik görevlisi sayısı ise 276.490’dır. Yine sektörün yıllık cirosu COESS’in 2007 verileri ile 2 milyar \$’dır. Sektör temsilcileri ise 2007 verileri ile sektörün büyüklüğünü 5 milyar TL olarak tahmin etmektedir. Neoliberalizm ile birlikte güvenlik, gerek devletin sağladığı güvenlik hizmetlerinin belirli parçalarının

özel sektörden hizmet satın alma yoluyla özel sektöre açılması (özellikle ABD ordusunun Irak İşgali sırasında bazı tesislerin korunması, teçhizatın taşınması, kimi yerlerde doğrudan çatışmaya girilmesi vb gibi), gerekse iç güvenlik bağlamında kamu güvenliğine paralel olarak, önceki dönemde güvenliğe konu olmayan yeni alanların 'güvenliğe' açılması ile birlikte (alışveriş merkezleri, stadyumlar, eğlence yerleri, özel mülkler vb) ticarileştirilmeye ve piyasaya açılmaya başlamıştır. Bu bildiri, Türkiye'de güvenliğin ticarileştirilmesi ve piyasalaştırılması sürecini iç güvenlik bağlamında ve 2001 krizi ekseninde inceleyecektir. Bu çerçevede öncelikle 2001 ekonomik krizinden sonra özel güvenlik şirketlerinin sayısında yaşanan hızlı artışın gerisinde yatan siyasal ve sosyo-ekonomik nedenler ortaya konulmaya çalışılacak ve devamında güvenliğin şirketleşmesi sürecinin gerek yeni bir sermaye birikim alanı gerekse sermaye transferi yöntemi olarak gördüğü işlev üzerinde durulacaktır. İkinci olarak, güvenliğin özelleştirilmesinin 2001 krizi sonrasında yoksul ve vasıfsız gençler açısından yarattığı istihdam olanakları ile nasıl bir rıza işlevi gördüğüne değinilecektir. Bu bağlamda özel güvenlik, sermayenin yoksul kesimleri baskılamasında rızaya dayalı bir zaptetme formu olarak değerlendirilecektir. Son olarak, özel güvenliğin gözetimin ve denetimin toplum içinde yaygınlaştırılması ve derinleştirilmesinde üstlendiği rol bağlamında, devletin topluma nüfuz etmesinin/toplumu zaptetmesinin yeni bir aygıtı olarak gördüğü işleve değinilecektir. Bu çerçevede özel güvenlik; polis, jandarma ve sosyal güvenliğe ek olarak neoliberalizme özgü, neoliberalizmin iç güvenlikteki yeni denetim aygıtı olarak ele alınacaktır.

Political Economy of Football: Commodity Fetishism, False Community and the Value of Football

Derrick Wright

International football is eclectically analysed in Adornian terms as part of the culture industry and also, drawing upon Durkheim, as a secular 'religion'. A key feature of the industry is its ability to create for consumers a (false) sense of community represented by the totem of the 'team'. The representation requires that the 'team' is constructed symbolically in terms of an illusory local identity whilst in practice it is, in terms of players, organisation and finance, constituted through international capitalism. The 'team' cannot completely disguise itself as a commodity (for example it celebrates the exchange value of its players), but through the fetishistic devotion required of a 'team' supporter, the 'team' presents itself as something more than a commodity, it becomes the simulation of community, an object of quasi sacred devotion.

International Division of Labour in the Context of Globalisation – the Case of Central and Eastern European Countries

Michal Tvrdon

Division of labour or specialization is the specialization of cooperative labour in specific, circumscribed tasks and roles, intended to increase the productivity of labour. Historically the growth of a more and more complex division of labour is closely associated with the growth of total output and trade, the rise of capitalism, and of the complexity of industrialization processes. Adam Smith foresaw the essence of industrialism by determining that division of labor represents a qualitative increase in productivity. Smith also illustrates with real world examples of how the extent of market determines the level of division of labour and the resulting productivity improvements; it is the extent of the market that determines the degree to which division of labour can survive - in a limited market, the liability of specialization outweighs the benefits of greater productivity. In last 40 years we can see movements of economic activities from local or national level of production, supervision, control, or business owning to international level in the world economy. The intention of this paper is to review the literature linking international division of labour and theories of globalisation and to explore new areas of research connected with this topic. This paper also examines international division of labour among Central and Eastern European countries through economic indicators.

Adam Smith ve Finansal Kriz

Innovation in Economy Politics Since Adam Smith

Sudi Apak

ABSTRACT

JEL Classification : O3 - Technological Change; Research and Development O31 - Innovation and Invention: Processes and Incentives O32 - Management of Technological Innovation and R&D

Key Words: Innovations, Economic Growth, Technological Change

ÖZET

şenlerinden olmuştur. Tarihsel süzgeç içerisinde teknolojik yeniliklere (inovasyon) ve onun belirleyicilerine bir odaklanma söz konusudur. Ekonomi politikası, inovasyona etki eden faktörleri makro ve mikro seviyede analiz eder. Mikroekonomik analiz, bireysel ve firma düzeyindeki inovatif üretimi kapsamaktadır. Buna karşın makroekonomik analiz, makroekonomik değişkenlerin inovatif üretim üzerindeki etkilerini değerlendirir. Ekonomi politikası, inovasyonları Adam Smith, Ricardo, J. S. Mill, Marx, Robinson, Schumpeter, Hicks, Wicksell ve Harrod'ın düşünceleri ekseninde analize tabi tutar. Inovasyon ve onun belirleyicileri, serbest piyasa koşulları veya devlet kontrolünden ziyade tarihsel bir temelde gelişme göstermiştir. Bu bağlamda, inovasyonlar ekonomi tarihi düşüncesi açısından, ekonomik gelişmenin ana faktörlerinden birisi olarak görülmüştür.

JEL Sınıflandırması: O3 Teknolojik Değişim; Araştırma Geliştirme O31: Inovasyon ve yaratıcılık , O32: Teknolojik İnovasyon ve Ar-Ge'nin Yönetimi

Anahtar Kelimeler: İnovasyon, Ekonomik Büyüme, Teknolojik Değişim

Adam Smith Felsefesinde Finansal Krizlerin Etkileri: Latin Amerika ve Türkiye Örnekleri

Birgül Şakar

Ekonomi tarihi incelendiğinde 18. yüzyıla kadar uzanan bir çok krizle karşılaşılacaktır. Ancak son on yılda krizlerin sayısının artması ve “gelişen piyasalar” olarak adlandırılan yüksek risk taşıyan ülkelerde görülmesi kriz olgusunu bir kez daha gündeme taşımıştır. 1994’te Meksika ve Türkiye, 1997’de Asya, 1998’de Rusya ve Brezilya, 2000’de Türkiye ve Arjantin’de son olarak ta 2008’de gerek doğu ülkelerinde gerekse batı ülkelerinde karşımıza çıkan krizler, ekonomilerdeki ilk etkilerini finansal piyasalarda göstermişlerdir. Dolayısıyla finansal kriz olarak da tanımlanmışlardır. Adam Smith felsefesinin ekonomik düzen işleyişinde, ekonomik kurumların kendiliklerinden doğması ve ekonomik motorun doğal işlemesi ile, uluslararası para ve sermaye piyasalarındaki hareket yine doğal mekanizmada krizlerin nedeni oluşturmaktadır. Krizler sonrası yapılan çalışmalar incelendiğinde, kriz yaşanan ülkelerde kriz öncesi hükümet politikaları, yatırımcı davranışları, finans sektörünün durumu, ödemeler dengesi gibi konularda paralellikler gösterdikleri anlaşılmaktadır. Smith’in öne sürdüğü “Ekonomik Düzen Felsefesi” ne dayandırarak krizlerin sürpriz gelişimini ve sarsıcı etkilerini açıklamak mümkündür. Türkiye 1994 , 2001 ve 2008’de yaşadığı krizler ile derin yaralar almıştır. Bu çalışmada Latin Amerika ülkelerinden Arjantin, Meksika ve Brezilya incelenmiş, Türkiye ile karşılaştırma yapılarak Adam Smith ekonomi felsefesi ışığında krizlerin neden ve nasıl ortaya çıktığı anlaşılmaya çalışılmıştır. Ele alınan Latin Amerika ülkelerinin ekonomik yapılarının benzerlikleri sebebiyle kendi aralarında grupladırıktan sonra, iki farklı coğrafyada bulunan bu ülkelerin yaşadığı kriz dönemleri öncesi ve kriz sırasındaki deneyimlerinin birbiriyle paralellik gösterip göstermediğini belirlemek hedeflenmiştir.

Ülke deneyimleri 1980’lerden itibaren ele alınmıştır. Bu Latin Amerika ülkeleri ile Türkiye ithal ikameci politikalarından 1970’lerin sonunda vazgeçmişler ve bu yıllarda dünya ekonomisinin işleyişine yeni liberal politikalar sayesinde ayak uydurmaya çalışmışlardır. Böylece ekonomik yapıda köklü değişikliklere neden olan ihracata dayalı uygulamalar tecrübe edilmeye başlanmıştır. İstikrar ve yapısal uyum programları olarak da adlandırılan bir dizi uygulamalar, her dört ülke ekonomisi üzerinde de bir dönüşüm başlangıcı olarak kabul edilebilir.

Söz konusu programların ülke ekonomileri üzerinde nasıl bir yapısal değişiklik yarattığı ve bu dönüşümü uygulayan ülkelerde krizlere nasıl ve niçin sürüklenildiği araştırılmaya çalışılmıştır. Her dört ülkenin yirmi yılı aşkın geçmişlerindeki benzerlikler ve ortak yönlerin tespit edilmesi hedeflenmiştir. Bu amaçla yapılan incelemeler aşağıdaki bölümler kapsamında sunulmuştur.

Birinci bölümde; Latin Amerika ülkeleri başlığı altında Arjantin, Meksika ve Brezilya’nın finansal liberalizasyona girişlerinden itibaren yaşadıkları belli başlı ekonomik ve siyasal gelişmeler, bu ülkelerin makroekonomik performansları, uyguladıkları istikrar programlarının genel özellikleri ve sonuçları Adam Smith öğretisinde değerlendirilmiştir. Kriz dönemleri öncesi ve sonrasındaki olaylar anlatılmış ve son olarak da bu ülkelerin yirmi yıllık ekonomik gelişimlerdeki benzer yönleri özetlenerek Adam Smith felsefesinde açıklanmaya çalışılmıştır.

İkinci bölümde Türkiye'nin 1980'li yıllarda başlayan hızlı dönüşüm sürecinde uygulanan politikaların ekonominin temel dengeleri üzerindeki etkileri Adam Smith ekonomik felsefesinde irdelenmiştir. Daha sonra, 1994 yılının başında yaşanan kriz esnasındaki gelişmeler ele alınmıştır. Bu kriz sonrasında uygulanan politikalar ve bu politikalardaki yanlışlıklar özetlenmiştir. Ana hatlarıyla Kasım 2000 ve Şubat 2001 ve 2008 krizlerine sürükleniş süreci üzerinde durulmuştur.

Son bölümde ise; finansal kriz kavramı, nedenleri, anatomisi ve ortaya çıkışı Adam Smith ekonomik felsefesi çerçevesinde incelenmiş, krize yol açan faktörler ve krizin gelişimi özetleyen diagramlar aracılığı ile anlatılmaya çalışılmıştır.

Adam Smith'in 'Görünmez Eli' ve Küresel Krizin Kökleri

INVISIBLE HAND OF ADAM SMİTH AND THE ROOTS OF GLOBAL CRİSİS

Gülten Dursun ve A. Demet Vardareri

ÖZET

Bu çalışmada Adam Smith'in toplum düzenini açıklamada kullandığı "görünmez el" paradigması ile 2008'de başlayan ve tüm dünyayı etkisi altına alan küresel kriz ele alınmaktadır. Bu bağlamda öncelikle Adam Smith'in "görünmez el" kavramı ile tam olarak neyi ifade etmek istediği; ardından "görünmez el" in olup olmadığı ve piyasanın iktisadi işlevini yerine getirmede ne tür bir sorunla karşılaştığı tartışılmaktadır. Adam Smith'in en çok alıntı yapılan sözlerinden olan "görünmez el" in içeriğini Smith Ahlaki Duygular Teorisi (The Theory of Moral Sentiments) eserinde geniş bir biçimde açıklamaya çalışmıştır. Ahlaki Duygular kitabı daha ziyade teolojik, etik ve Smith'in doktrinin ekonomik yanı ile ilgilidir. Ulusların Zenginliği'nde ise bu sözü ele alış tarzı tümüyle ekonomiktir (Mcfie,1971). Smith bu sözü "Tanrı'nın insan faaliyetine yaptığı gizli müdahale" olarak tanımlamaktadır. Bilindiği gibi Adam Smith'in "görünmez el" i iktisadi yaşamda bireyin yanılma ve yeniden dengeye gelme sürecinin açıklanmasında önemli bir role sahiptir. Adam Smith'e göre "kendi çıkarı peşinde koşanların, çoğu zaman toplumun çıkarını, bunu gerçekten gözetmediği zamana göre daha fazla artırmış olur" (Smith,2002:40-42). 2008 krizi ile birlikte bu argümanın geçerli olup olmadığı daha fazla tartışılmaya başlanmıştır. 1820'de dünyanın en zengin ülkeleri ile en yoksul ülkeleri arasında kişi başına gelir açısından fark 4:1 mertebesinde iken son iki yüz yıldır kişi başına gelir yaklaşık 8 kat artmış, ancak sözü edilen iki grup arasındaki fark 60:1 olmuştur (Maddison,2001). Bu negatif değişim göz önüne alındığında bireysel kar hirsının toplumun faydasını artırmadığı hatta azalttığını söylemek mümkündür. Ancak bu argümanı ileri sürerken Smith'in varsaydığı "görünmez el" in işleyişine müdahale yapıldığı gerçeğini görmezden gelmemiz gerekmektedir. İçinde bulunduğumuz ABD kökenli küresel krizde ABD hükümetinin gerek düşük gelirli konut sahibi yapabilmek için piyasaya yaptığı müdahale gerekse de gevşek para politikası "görünmez el" in işleyişine açık birer müdahale, üstelik de krizin kökeninde yatan temel nedenlerden biri olmuştur. Amerikan hükümetinin uyguladığı politikalar konut fiyatlarının aşırı değerlenmesine yol açmıştır. Dolayısıyla bu durum doğal piyasa harekâtının bir sonucu olarak değil müdahalelerin sonucu ortaya çıkmış ve aslında "görünmez el" hiçbir zaman var olmamıştır.

ABSTRACT

This paper addresses "invisible hand" paradigm which he used to describe the market order and global crisis which started in 2008 and has affected the whole world. In this context, first of all, it is discussed what Adam Smith exactly meant by the invisible hand concept and then if invisible hand exists and what kind of problem the market faces during functioning. Smith's invisible hand has an important role on explaining the individual's error and rebalancing process. According to Adam Smith, the ones who pursue their own interests mostly increase societies' interests more compared to the times they really pursue their own interests (Smith, 2002:40-42).

When the damage that has been caused by the global crisis since 2008 is considered, it is clear that we need to discuss the invisible hand concept of Adam Smith once more. It is possible to say that individual profit desire does not increase the societies' interest by the help of invisible hand in fact decreases. But, while suggesting this, we should ignore the fact that the Adam Smith's invisible hand was interfered. During the USA originated global crisis, both American government's interference on the market in order to provide houses for low income people and expansive money politics are open interferences on the invisible hand's mechanism and also the main reasons of the global crisis. American government policies have caused the home prices to increase excessively. Therefore, this is the result of interferences that the natural market operations. Nowadays, since public authorities have taken over the invisible hand's place and have been interfering with the free market system, it is not possible to say that this concept is not valid after 250 years Adam Smith used for the first time and is still discussed.

Keywords: Adam Smith, Invisible Hand, Global Crisis

Adam Smith's Macro System and the 2009 Global Economic Crisis

Mükerrem Hiç ve Ayşen Hiç Gencer

The banking crisis that started in the USA in September 2008 as mortgage crisis due to falling house prices in a milieu of deregulation soon spread to the entire financial sector. The financial crisis, in turn, led to a recession in the USA as well as a financial crisis in Europe and Japan because the US bank bonds and derivatives they held shrank in value. Both the financial crisis they faced at home and the recession in the USA and falling US imports led, in turn, to a recession in Europe and Japan. The developing countries, middle income countries and emerging markets, all were also hit even worse because of falling exports to the USA and Europe as well as dwindling credit and direct private investment flows. Those countries like China and Brazil as well, could implement anti-recession programs and boost public investments to be financed from their accumulated reserves. Those countries like Russia, Turkey were worst off because they did not have the financial means to implement such a program. The IMF, on the other hand, did not have enough resources at the time to fight such a global and deep recession. In the April 2, 2009 G20 meeting held in London, decision was reached to advise an increase of IMF capital means by \$1,1 trillion.

After the financial crisis and global recession subsides, say by 2010, we would expect regulation of the financial sector to continue in all countries. It would take time to denationalize banks nationalized during the crisis. Some part of the anti-recession programmes, like health care, education, etc. would remain, hence we would have a bigger government than before. But, USA, UK, Germany and Japan, followed by the rest do not intend to go the way the French government did with wide-spread interventionism, protectionism and nationalism. Some expressions of protectionism and nationalism in other countries would likely subside over time. Along with WTO stipulations, free trade will continue, so would globalization, albeit the latter at much lower levels initially, to grow gradually again over time. For a healthy world economy, however, we also need, in addition, private savings in the USA and UK to rise while many South-eastern Asian countries like Japan, China, S. Korea, Taiwan must encourage their private consumption expenditures and depend less on solely export-based growth. And these changes are, in fact, taking place.

Finansal Liberalizasyon ve Son Küresel Mali Kriz İlişkisi: Liberal Politikaların Akibeti

İsmail Hakkı İşcan

1929 Ekonomik bunalımına çözüm olarak Keynes'in, sosyalizasyon kavramına yüklediği anlam çerçevesinde uygulanan aktif, yapıcı ve müdahaleci devlet anlayışının dayandığı talep ağırlıklı iktisat politikaları, bütçe açıkları, hiperenflasyon, aşırı borçlanma ve stagflasyon gibi sorunlar yüzünden 1970'lerde terkedilmiştir. 1980'den sonra ise bir çok gelişmekte olan ülkelerin özellikle finansal piyasaları için serbestiyet (liberalizasyon-deregülasyon) politikaları uygulamaya konulmuş ancak bu politikalar da 1997-2001 yılları arasında, içinde Türkiye'nin de bulunduğu bir dizi gelişmekte olan ülke piyasalarını krizlerle karşı karşıya bırakmıştır. Son yirmi yıldır gelişmekte olan ülke ekonomilerinde ortaya çıkan bu sıkıntılar, bugün ABD ekonomisini ve dolayısıyla da küresel mali yapıyı bütünüyle etkiler duruma gelmiştir. İktisadi etkinlikte üretime dayalı ekonomik anlayış, yerini giderek finans ağırlıkta uygulamalara bırakmıştır. Bu çalışmada gelişmekte olan piyasalarda 1997-2001 yılları arasında yaşanan krizlerin temelini teşkil ettiğini düşündüğümüz finansal liberalizasyon politikalarının, bu gün için başta ABD olmak üzere küresel ölçekte tüm dünya ülkelerinde meydana gelen mali krizle ilişkisi değerlendirilecek ve finansal liberalizasyon politikaları ile krizin ne denli örtüştüğü incelenecektir. Krize karşı başta ABD olmak üzere batılı ülkelerin aldığı önlemlerin son otuz yılda bu ekonomilere hakim olan neo-liberal anlayışla ne derece bağdaştığı, yirmi birinci yüzyılın başında Keynezyen politikalara tekrar geri dönülüp dönülmeyeceği ve liberal düşüncenin-politikaların artık eskisi kadar rahat uygulanıp uygulanamayacağı tartışılacaktır.

Küresel Finans Krizinin Banka ve Sigorta Sektöründe Yabancı Sermaye Girişine Olan Etkileri

Dina Çakmur Yıldıztan ve Ayşegül Bölükbaşı

ÖZET

Liberalizasyon süreci ile beraber gelişmekte olan ülkelerde, bankacılık sektörüne yabancı bankaların girişlerine imkan veren düzenlemeler yürürlüğe konmuştur. Bu düzenlemelerin uygulamaya geçişi bazı avantajlar ve dezavantajlar sunmaktadır. Yabancı bankalar Türk bankacılık sisteminde Osmanlı İmparatorluğu'nun son dönemlerinden günümüze kadar faaliyet göstermektedir. Bununla birlikte sektördeki aktif payları 2001 ekonomik krizine kadar çok sınırlı ölçüde kalmıştır. Son yıllarda ise Türk bankacılık sektöründe yaşanan en önemli gelişme yabancı bankaların çok sayıda yerli bankayı satın alması ya da ortak olmasıdır.

Ülkemiz sigortacılık sektörü son yıllarda büyük bir değişim göstermektedir. Türkiye'de sigorta potansiyelinin yüksek olması ve sigortacılık ve bireysel emeklilik sektörünün son yıllarda gösterdiği hızlı gelişme, yabancı yatırımcıları Türk sigortacılık piyasasına yöneltmektedir.

Bu çalışmada küresel kriz sürecinde banka "yabancı sermayeli bankaların aktifteki payı" ve "yabancı sermayeli sigorta şirketlerinin aktifteki payı"nın küresel kriz sürecinde yapısal kırıma sınamıştır.

ABSTRACT

A regulatory system was enforced for foreign capital banks and insurance companies' access to financial markets to operate during the process of liberalization. The adaptation of the regulations poses certain advantages and disadvantages. Foreign banks operate in the Turkish banking system since Ottoman Empires last period until today but their share remained limited until 2001 economic crisis. The most important progress in the Turkish banking sector is that foreign banks becoming partners with the domestic banks.

The Turkish insurance sector rapidly evolved in recent years. The potential of Turkish insurance sector due to the strong progress of the pension funds and demand for insurance made the insurance sector desirable for foreign investors.

In this study, the structural breakpoint has been tested through the share of assets of banks and insurance companies with the foreign capital during the process of global crisis.

The Human Way of Overcoming Economic Crises: Active Employment Policy

M. Mustafa Erdoğan

Today, the world has been experiencing a global economic crisis, which started in the US in 2007 and started to outspread swiftly to other countries as soon as it intensified in 2008. We know that even if we do nothing, crises would not last for ever. They would eventually end not only as a result of “the invisible hand” of Adam Smith but also by the state, “the visible hand” of John Maynard Keynes. So, the crucial question is not whether the crisis could be overcome or not. The crucial question is how costly the crisis will be and who will eventually have to pay the bill. When it is looked at the matter from this angle, the careful eyes will immediately detect two “small” flaws of Smith’s invisible hand. This invisible hand is both very slow and heavy. It is very slow, because it is in search of a “sublime” balance. This slowness means that crises sometime stop up late. However, when the solution comes late, it is hardly good for anybody. Because, as Keynes said once, “In the long term, we are all dead.” The second flaw of Smith’s invisible hand is that it becomes too heavy for some. People, who do not have any means to survive other than selling their labor, might not stay alive under the weight of this invisible hand. Apart from this “detail”, as Adam Smith admits, his invisible hand is not independent from politics. Accordingly, it is possible that sometimes it may lean towards methods like war to overcome crises! Particularly to avoid such a risk, we will prefer to rely on “the visible hand” of Keynes as the main tool to overcome crises. In our work we will especially look for an answer to the question: “Under which policies applied the heavy bill of a crisis be shared fairly in the society and desirable outcomes would be achieved?”

Bugün bütün dünya, 2007 yılında ABD ekonomisinde başlayıp 2008 yılında derinleşerek dalga dalga diğer ülkelere yayılan küresel bir krizin etkisi altında bulunuyor. Krizlerin sonsuza kadar sürmediğini, er ya da geç biz bir şey yapmasak bile aşıldığını biliyoruz. Krizler Adam Smith’in “gizli el”i olan piyasa mekanizması ile aşılabildiği gibi, John Maynard Keynes’in “görünür el”i olan devletin piyasaya müdahalesi yoluyla da aşılabiliyor. O halde temel soru krizin aşılp aşılamayacağı değildir. Temel soru, krizin faturasının ne kadar ağır olacağı ve bu faturayı kimlerin ödemek durumunda kalacağıdır. Konuya bu açıdan bakıldığında, dikkatli gözler Adam Smith’in gizli elinin iki “ufak” kusuru olduğunu hemen fark edecektir. Bu gizli el iki anlamda ağırdır. Birincisi, “ulvi” bir denge arayışıyla bu el, krizden çıkmayı çok ağırdan alır. Dolayısıyla, krizlerin aşılması bazen uzun vadeye kalır. Geç gelen çözümün de kimseye pek bir faydası olmaz. Çünkü nihayetinde Keynes’in dediği gibi, “Uzun vadede hepimiz ölüyoruz!” Adam Smith’in gizli elinin ikinci kusuru ise, “bazıları”na karşı bu elin pek ağır olmasıdır! Hayatta kalabilmek için emeğinden başka satabilecek bir şeyi olmayanlar, Adam Smith’in gizli elinin ağırlığı altında ezilebilirler. Bu “ayrıntı” bir yana, Adam Smith’in gizli eli onun da kabul ettiği gibi siyaset ikliminden bağımsız değildir. Dolayısıyla bazen bir bakarsınız krizi savaş yoluyla aşmak gibi insanlık dışı metotlara yönelirler! İşte özellikle bu riskten kaçınmak için biz bu çalışmada, krizi aşmanın temel aracı olarak Keynes’in görünür elini tercih edeceğiz. Çalışmamızda özellikle, “Hangi politikaların uygulanması durumunda krizin faturası toplumda en adil şekilde paylaşılabilir ve en arzulanır sonuçlar elde edilebilir?” sorusuna cevap arayacağız.

Islamist Neoliberalism and The Making of Counterelites

Aijaz Ahmad

Western preoccupations with Islamicist politics tend to be focused on “terrorism,” hence on the extremist and neofundamentalist sects, often descended from Wahabist/Salafist tendencies among Sunnies and millenarian ones among the Shia. A range of other discourses, notably the economic discourses among less extremist tendencies, are neglected, even though those are the ones which seek to work within the capitalist, bureaucratic, often neo-liberalist frameworks of the contemporary state. This paper explores such populist discourses, comparatively, in Egypt, Iran, Turkey, Lebanon and Palestine.

Continuity and Change: Political Economy of Iranian Election of 12th June 2009

Farhang Morady

The 12th June election in Iran followed by mass protest has attracted huge interest by both scholars and politicians whether pro-democratic or anti-democratic. This election and the following dramatic outcomes in Iran, the conflicts within the ruling elites can be contextualised in three inter-related areas:

a) Iranian political system is made up of two major paradoxical components: the incorporation of Shia Islamic Jurisprudence or velayate faqih, and democratic aspects, the process of political engagement, parliamentary and presidential election. The latter was one of the major pillars of the Iranian Revolution, to overcome a dictator, the Shah of Iran, and replace him with a democratically elected representative.

b) the current political and ideological differences among the Islamic clerical thinkers, intensified with this election, is not new; there has always been differences in ideas, interpretations and breaks within Islam. However, the current conflict amongst the ruling clerical elites stems from their inability to make a total break from the aspirations and demands of the people arising from the revolution of 1979: anti-imperialism, democratic reforms and distribution of wealth. c) a and b should be seen in the context of the totality of Iran's political economy as the debate within the ruling elite is not just a philosophical argument over political system or democracy.

The role of oil in the Iranian economy is crucial: 30 years after the revolution it heavily depends on the oil industry and the state is the recipient of oil income representing over 90% of foreign exchange earning. Whoever is in control of the oil has huge economic and political power. The 'rentier state' is the name given to those states with huge amount of income received from oil, and this gives the current ruling elite a strong position, 'patronage' to rule over its 'clients'. Hence, the competition is fierce amongst those who are ruling Iran - the 'Supreme Leader', his president, members of parliament, the generals in the army - all have economic, political and social interests to promote and wish to protect their own social position.

Adam Smith ve Muarızları İslâm Dünyasına Ne Söyler?

Mustafa Özel

Adam Smith ve gerek metodolojik muarızları (Ricardo, Neo-klasikler...) gerek ideolojik muarızları (Alman tarihçi ekolu, Marx...) Musluman dünyaya hangi mesajları verdiler? Osmanli aydinlarinin tepkisi ne oldu? Bu etki/tepki surecinden hareketle bir Islam iktisat kurami gelistirilebilir mi? Boyle bir kuramin metodu ve baslangic ilkeleri ne olabilir?

Of Slumdogs and Millionaires: Mumbai and the Metaphors Within

Gayatri Divecha

The past year has been synonymous with the questioning of the world political economy. The collapse of the financial markets and the essentially global contagion that ensued left no country in isolation from the effects of the global north's credit crunch given the inherent nature of the linkages at the heart of economic globalization. It simultaneously challenged the ideas of the so-called Washington consensus, boosted *Das Kapital's* sales and resurrected Keynes. All these discourses have been largely western, developed nation-centric but their essence in a globalized world can be applied more or less universally. In doing so my personal belief is that an intellectual vacuum of sorts was created within which an increasing number of theoretical frameworks can be deployed to understand different political economies.

My study examines the relationships between markets and the state as manifested in urban India by treating Mumbai's cityscape as emblematic of trends in the Indian political economy post the country's liberalization. By considering globalization, inequalities, economic growth and social and human development in Mumbai, it examines the dynamics between three actors: the State, markets, and the third sector in their relations to economic growth and social and human development in urban India.

India has been making headlines worldwide for its economic growth, its business environment favourable to contemporary capitalism, its exploding population, its nuclear status and its potential as the world's next 'superpower'. Mumbai is associated with its millionaires, the song and dance of Bollywood, and Bombay's ever-rising skyline. The terms "India Shining" and "India rising" are often used to describe its affluence and the effects of free markets. The city and country are simultaneously full of different types of deprivations. Two very different Mumbai's and India's co-exist, a phenomenon, which seems endemic to a globalised world. Through my respondents' perspectives, and theory on growth and development, I explore the link and the interdependence between the two realities of the Indian paradox in an attempt to establish the relationship between the economic reforms that put India in the world's line of vision, and the under-development that persists to make the country part of the Third World.

This work is thus a study of the interaction between contemporary globalization (understood as an increase in trade, movement of capital and services) and the Indian political economy in its economic and financial capital, Mumbai.

